

«Novi list» izhaja vsak četrtek zjutraj. — Uredništvo in uprava sta v Gorici via Mameli 5: telefon št. 308. — Poduredništvo in podružnica uprave v Trstu via Valdirivo 19/III: telefon št. 39408. — Uradne ure vsak delavnik od 9. do 12. ure.

Novi list

Naročnina za celo leto 15 L., za pol leta 8 L. Za inozemstvo 30 L. — Trgovski oglasi po 1.— L., smrtnice, poroke, poslane, oglasi denarnih zavodov itd. po 1.50 L. za 1 mm v stolpcu. — Mali oglasi po 50 stot. za besedo, najmanj 5 lir.

ŠTEV. 18.

V GORICI, ČETRTEK 25. JULIJA 1929.

LETO I.

Tedenski koledar.

26. julija, petek: Ana, mati Marije Device; Valent, mučenec. — 27., sobota: Pantaleon, mučenec; Natalija, mučenica. — 28., nedelja: 10. pobinjska koštna nedelja. Viktor (Zmagoslav). — 29., ponedeljek: Marta, devica; Beatrika, mučenica. — 30., torek: Abdon in Senen, mučenca; Julita, mučenica. — 31., sreda: Ignacij (Ognjeslav) Lobjola. — 1. avgusta, četrtek: Vezi sv. Petra, apostola; Makabejski bratje. V ponedeljek 29. julija je zadnji kraječ; dež.

Novice.

Prestolonaslednik Humbert obišče Gorico.

Dne 8. avgusta, ko poteče trinajst let, kar so italijanske čete zasedle Gorico, bo prestolonaslednik princ Humbert slovesno odkril spomenik padlim goriškim bojevnikom na starem pokopališču. Za ta dan se vršijo velike priprave. Prestolonaslednik bo obiskal tudi frančiškanski samostan na Kostanjevici in Kalvarijo, kjer je že l. 1921. stala njegova mati, kraljica Helena. Obisk naših krajev se bo zaključil s poklonom na vojaškem pokopališču v Redipulji.

Prefekti pri načelniku vlade.

Načelnik vlade je ukrenil, da mu bodo od 1. avgusta naprej prišli vsi prefekti države poročati o položaju v posameznih pokrajinah. Najprvo pridejo na vrsto prefekti iz južne, potem iz srednje in končno oni iz severne Italije.

Tržaški prefekt

je ob nastopu svoje službe poslal vsem oblastvom in organizacijam v pokrajini pismo, v katerem izraža svoje veselje nad imenovanjem za tržaškega prefekta in poziva k delu v blagor mesta in dežele.

Duhovniki oproščeni vojaške službe.

Po konkordatu med sv. stolico in državo so duhovniki in redovniki oproščeni vojaške službe. Bogoslovcem se vojaško službovanje odloži do 26. leta. Za slučaj splošne mobilizacije so pa oproščeni samo duhovniki v dušnem pastirstvu. Vojaški službeni list z dne 19. t. m. prinaša o tem uradne določbe.

Smrtna obsodba.

Bivši hrvatski poslanec Pavelić in časnikar Peršec, ki sta imela v Bolgariji znana protijugoslovanska zborovanja in govore, sta bila radi veleizdaje obsojena na smrt. Obdolžena sta bila sodelovanja z macedonskimi prekucuhi. Sodilo ju je posebno sodišče v Beogradu. Oba obsojenca sta v inozemstvu.

Dobro delo.

Goriški odsek Državne zaščite mater in otrok (Opera nazionale per la Protezione della Maternità e dell'Infanzia) je imel te dni svojo sejo. Iz poročila je razvidno, da je odbor razdelil v letošnjem prvem polletju za potrebne otroke razmeščene po zavodih ali družinah 44.365 lir. Podpor je bilo deležnih 51 otrok.

Dvajsetletnica.

Te dni je preteklo 20 let, odkar je naš slavček, skladatelj Vinko Vodopivec uglasbil himno »Dvignite orle« ter jo poklonil mirenškemu odseku. Besede je zložil Evgen Lampe. Tedanji mirenški kaplan Drašček je pa stopil k Vinkotu po note. V par letih je Vinkotova himna šla po svetu in jo igrajo sedaj pri mednarodnih kataloških zletih.

Žrtve Soče.

V nedeljo 21. julija je Soča zahtevala tri žrtve. Vtonila sta dva karabinirja Jernej Bernardo, star 20 let iz province Cuneo, in Angel Delli Vedovi, tudi 20 leten iz Novente ob Piavi. Kopala sta se blizu železniškega mosta v Podgori. Trupli so našli proti večeru. Kmalu nato pa je v odseku pri »Šintarju« izginil v valovih 14 letni Tit Veneri, sin načelnika goriške severne postaje.

Žrtev avtomobila.

V nedeljo je na Senenem trgu v Gorici tovorni avtomobil tvrdke Drexher povozil 65 letnega Ivana Nadajo iz Gorice, ki je ostal na mestu mrtev. Nesreča nikdar ne počiva.

Proti zločinskemu splavu.

Civilna oblastva nastopajo zelo ostro proti vsem, ki sodelujejo in so sokrivi umetnih splavov. Tudi cerkveno pravo ima ostre predpise glede teh ponekod že zelo razširjenih zločinov na človeškem življenju. Osebe, ki so sokrive splava, med njimi tudi mati, se s kaznivim dejanjem izobčijo iz Cerkve in jih more greha odvezati samo škof. Če radi umetnega splava sledi materina smrt, ji cerkveno oblastvo kakor pri samomorilcih ne sme dovoliti cerkvenega pogreba.

Ponesrečen napad.

Na kaclerja (ministrskega predsednika) avstrijske republike Steruwitza, ki je šele pred nedolгим bil izvoljen od državnega zbora za predsednika vlade, je bil izvršen napad, ki ni uspel. Ko se je v četrtek 18. t. m. predpoldne odpeljal kancler iz svojega uradnega poslopja, je neki brezposelni nemški Korošec pomeril proti avtomobilu revolver, ki se pa ni sprožil. Napadalca, ki je bil že v umobolnici, so zaprli.

Vojna ne nese več.

Francoski zunanji minister Briand je govoril v francoski zbornici o ureditvi odnošajev med Francijo in Nemčijo in o zagotovitvi svetovnega miru. Rekel je med drugim: »Vojna, ki vrže ljudstva na bojne poljane, ni nikaka dobra kupčija več. Zmagovalci in premaganci morajo pretrpeti polno mero bolečin.« Zelo resnične besede.

Druga plat.

Ameriški vojni podminister Harley je pri nekih vojaških vajah imel govor, v katerem je rekel, da mora biti Amerika oborožena, dokler vojna za vse čase ne bo obsojena. Mi moramo biti vedno pripravljeni, da branimo in varujemo narodno načelo kot temeljno ustanovo. Krivično je, da se v času narodnih stisk vali vsa odgovornost na mlade ljudi, ki tvorijo oboroženo silo. Vsi državljani bi morali nositi odgovornost, pa tudi breme, ki ga nalaga vojna.

Nov zoološki vrt

bodo v kratkem otvorili v Trstu. Pred vojno je Trst imel tak vrt, ki je pa po vojni ostal zaprt. Novi vrt bo nastanjen v gospodarskih poslopih miramarskega gradu.

Osebnosti.

Dr. Engelbert Mazzanti, kabinetni načelnik goriškega prefekta in dr. I. Herunda, prvi tajnik goriške prefekture, sta postala prefekturna svetnika.

Iskreno čestitamo!

V nedeljo, na god farne zavetnice sv. Ane, bo veleč. g. župnik batujski Ignacij Leban praznoval štiridesletnico mašniškega posvečenja. Skromni in širok dežele priljubljeni gospod, tudi mož, ki zna z roko po mizi udariti, če je treba, bi nam zameril, če bi naštel vse, kar je trajnega in dobrega storil za Boga in ljudstvo. Njegova dela pričajo o njem! Želimo le, da bi mogel še dosti takih storiti do svoje zlate maše!

Vročina.

Vremenslovci pravijo, da je vso zgornjo Italijo zajel takozvani vročinski val. Vročine je po zgornjeitalijskih mestih od 33 do 37 stopinj. No, pa smo se že tudi mi v Gorici in Trstu precej približali tem številkam.

Tržačani pravijo, da je vsak dan bolj vroče, v resnici pa je do zdaj kazal toplomer najbolj visoko v petek 18. t. m. in sicer 34 stopinj. Hudo je v Trstu, ker pade toplota ponoči komaj za kakih 7 stopinj in to šele v jutranjih urah, ko se je že treba pripravljati na delo; drugo zlo je pomanjkanje vode, ki teče samo, ko ljudje spijo. Drugo leto bo imel Trst vode dovolj, delo pri vodovodu iz Timava gre zadosti hitro od rok.

NOVI list

1929 C 134/1929

070(450.36=163.6)

Naši umetniki.

Popoldanski »Piccolo« od 17. t. m. je napisal prav ljubeznivo kritiko o tržaškem futurističnem slikarju Augustu Črnigoju. Kritik se je sam razgovarjal z mladim umetnikom, ki je odločno in zanosno branil moderno grobo umetnost, češ, da mora biti resničen odsev današnjega političnega gibanja; slikar mora biti originalen, iznajdljiv, kakor je to stoletje polno iznajdb v znanstvenem področju.

Kako Nemčija plačuje?

Nemčija plačuje vojno odškodnino deloma v gotovini, deloma v naravnih dajatvah. Države, katerim gre vojna odškodnina, naročijo pri nemški vladi predmete, ki jih najbolj potrebujejo, in Nemčija jim zaželjene stvari pošlje. Belgija je n. pr. zahtevala 1500 umetniških svetilk in mnogo otroških čevljev ter damskih plaščev. Romunija je dobila predvsem železniški material, zdravniško orodje in aparate za razkuževanje. Jugoslavija je želela in sprejela moderno zvezdarno in mnogo gramofonskih plošč. V Franciji je nemška vlada poslala železniški material, gasilno orodje, znanstvene knjige, 13.000 parov ženskih svilenih nogavic, mnogo telefonskih aparatov itd. Poleg tega bodo Nemci zgradili precej pristaniških naprav v Bordeauxu, železniški most in moderno telefonsko progo iz Pariza v Bordeaux. V Italijo pa prihaja premog, železniški material in barve.

Za mir.

Poleg politične »male antante«, ki združuje kakor znano Češkoslovaško, Romunijo in Jugoslavijo, obstoji ženska »mala antanta«, organizacija, katero tvorijo zastopnice ženstva iz vseh treh držav. Pred dnevi je imela ta ženska »mala antanta« svoje peto vsakoletno skupno zborovanje. Letos so se tega kongresa, ki je zboroval v Varšavi, udeležile tudi Poljakinja in Grkinje. Zborovanje je sklenilo, da se bodo ženske z vso vnemo potegovale za mir med narodi, za izboljšanje gospodarskih in socialnih odnosov med njimi in za varstvo javne morale. V dosego te zadnje zahteve bi bili po njihovem mnenju najbolj potrebni ženski policaji. Zborovanju je prisostvovala tudi žena poljskega maršala Pilsudskega.

Čudovito zborovanje.

V soboto so v francoski zbornici glasovali o zaupnici zunanjemu ministru Briandau. Pri štetju glasov se je pokazalo, da je bilo oddanih 980 glasovnic, čeprav ima parlament samo 615 članov. Nekdo si je vso zbornico malo privoščil. Ponovno glasovanje je dalo pravotevilo glasov.

Beg iz gosposkih stanovanj.

Tržaška občina naznanja, da je v Trstu prostih 20 stanovanj in 22 skladišč. Prazna stanovanja so vsa gosposka, ker sili yse iz večjih stanovanj v manjša, da kaj prihrani. Na stanovanja z dvema sobama je pravi naval. Srečen tisti, ki ga najde. — Občina opozarja vnovič lastnike hiš, da z listkom, nabitim na vrata, naznanijo ceno in obseg stanovanja.

Vpokojen

je bil na lastno prošnjo sodnik g. Albert Komavec v Sterzingu na južnem Tirolskem, ki je prej služboval v Gorici.

Kaj je s Slavensko banko?

Marsikaterega našega čitatelja najbrže zanima, kaj je s Slavensko banko, ki je bila za tamošnje gospodarstvo zelo pomembna in ki je danes v konkurzu? Konkurs se vleče že skoraj dve leti.

V kolikor smo obveščeni, ponujajo voditelji konkurza upnikom 22% poravnava, to je 22 lir za vsakih 100 vložnih. Zbor upnikov se bo v kratkem izjavil o tej ponudbi. Dosedanji glasovi pravijo, da je ponudba prenizka, ker bi se lahko dobilo iz premoženja banke 25% in če bi bivši upravni odbor kaj prispeval, bi se lahko doseglo tudi 30%. Vendar bo predlog voditeljev konkurza najbrže sprejet, po kmečkem načelu: Kamor je šla krava, naj gre še tele.

Zadružna Zveza v Gorici.

V nedeljo 14. t. m. se je vršil v Gorici občni zbor Zadružne zveze, na katerem je bilo od 210 včlanjenih za drug zastopanih 21. Za predloge komisarja Petrelle je glasovalo 13 proti 4, ostale zadruge so se glasovanja vzdržale. Novo načelstvo zveze nam je poslalo poročilo, ki ga priobčujemo pod naslovom »Poslano«, kar pa ne pomeni, da se z njegovo vsebino strinjamo.

Promocija.

Dne 15. t. m. je bil na beneški visoki šoli promoviran za doktorja moderne filologije g. Rasto Nemec iz Podgore. Mlademu doktorju iskreno častitamo!

Iz škedenjskih plavžev.

Delavca Andreja Kosmača od Sv. Magdalene spodnje št. 830, je v škedenjski livarni povozil električni stroj. Z rešilnim avtomobilom so ga prepekljali v mestno bolnišnico, kjer so mu zdravniki ugotovili več ran na glavi in notranje poškodbe v spodnjem telesu.

Črna sobota.

Tržaške številke o življenju in smrti niso prav razveseljive. Po zimi je zmagovala smrt radi mraza, pa tudi vročina je ne more pregnati. Tako je v soboto 20. t. m. umrlo v Trstu 15 ljudi.

Angora gori.

Angora, glavno mesto Turčije, je v soboto začelo goreti. Pogoreli pa so samo nekateri deli starega mesta. Več ljudi je mrtvih. Škoda je neprecenljiva.

Žalosten konec zleta.

V nedeljo so se iz Trsta odpeljali z avtomobilom na Kras pek Josip Črnigoj, Marija Črnigoj in Gombač Angela. Blizu Sežane se je avtomobil srečal z drugim, šofer se je preveč umaknil in zavozil radi velike brzine v brezjavni drog. Avto se je prevrnil. Črnigoj si je zlomil tri rebra, Črnigojeva je dobila močno bunko v čelo, Gombačeva se je ranila samo po rokah in nogah. Na mesto nesreče so se žanski karabinerji poklicali tržaški rešilni avtomobil, ki je potem nesrečne zletnike pripeljal v tržaško bolnišnico.

Cene starih knjig.

V Londonu so te dni prodali dva izdava prve izdaje (1726) knjige, ki popisuje Gulliverova potovanja (Liliput, Brobdingnag). Prvega je nekdo kupil za 165.000 lir, drugega pa so prodali za 83.000 lir, ker je bil nekaj poškodovan.

Boj podganam.

Po mnogih italijanskih mestih so se zelo razpasle podgane. Ta nečedna žival je zelo kvarna snagi in zdravju. Zato so po mnogih krajih začeli z odločnim bojem proti podganski nadlogi. V Milanu so raztrosili in nastavili 5 milijonov zastrupljenih vab. Podgane so jih 2 milijona požrle. 150.000 mrtvih podgan je bilo zdravstvenemu uradu prinesenih, sodijo pa, da jih je poginilo nad pol drug milijon, ker je gotovo večina živali po zavžitju strupa zlezla v svoja skrivališča in tam erknila. Boj proti podganom je stal mesto Milan okrog 1 milijon lir, bil je pa, tako upajo, uspešen.

Milijon angleških delavcev

bo proti koncu tega tedna na cesti, ako se s podjetniki ne domenijo glede plače. Gre za delavce v industriji bombaža, ki se branijo znižanja plač.

Veliki parniki.

V Ameriki bodo zgradili dva velika potniška parnika, ki bosta imela vsak 56.000 ton ter bosta stala vsak 400 milijonov lir.

Smrtna kosa v Trstu.

V Trstu je umrla 86-letna vdova Marija Zornik roj. Klavara; doma je bila iz Čezsoče. — Pretekli teden je umrl lekarnar dr. Viktor Seravallo, znan po zdravlilu »vino Seravallo«, ki ga je sam sestavil in se danes prodaja po vsem svetu. Tako se dela reklama za to zdravilo v 40 jezikih. — V Trstu je tudi umrl mnogo obetajoči slikar Nino Poliak v starosti 30 let; samo z umetnostjo se je bavil komaj tretje leto, prej je bil mornarski strojnik. Tik pred smrtjo je prosil mater, naj moli z njim očenaš in izdihnili je, preden sta domolila to vzvišeno molitev.

Sklep med sindikalnega odbora.

Osrednji med sindikalni odbor, ki je zboroval 19. t. m. v Rimu pod predsedstvom načelnika vlade, je zaključil svojo sejo s sledečim dnevnim redom:

»Med sindikalni odbor je obravnaval vprašanje o sklepanju in izvrševanju kolektivnih delovnih pogodb in poudarja, da se morajo to stvarna pogajanja vršiti z največjo hitrico tudi s strani od središča oddaljenih sindikatov — in priznava potrebo, da se kmalu spremeni v točno postavno dolžbo dolžnost, ki jo strokovnim udruženjem nalaga Delovna listina, da morajo urediti delovna razmerja s kolektivnimi pogodbami.«

Nesreča uboge starke.

78 letna Ana Vratović, stanujoča v Trstu v ulici Udine, je hotela ogreti na špiritovki lonček kave. Pri prižiganju špirta ji je po nesreči plamenček zažgal obleko, ki ji je začela goreti. Na njene obupne klice so prihitele sosede, ki so ji pogasile obleko, toda nesrečna starka je dobila precejšnje opekline, katerim je po par dneh v bolnišnici podlegla.

Kako je s politiko.

Spor med Rusijo in Kitajsko.

Med Zvezo sovjetskih socialističnih republik in kitajsko državo je izbruhnil oster spor, ki grozi preiti v vojno med obema državama. Ruske čete so pred tednom dni prekoračile kitajsko mejo in zasedle dve važni mesti na ozemlju kitajske republike. Obe državi z mrzlično naglico prevažati čete in strelivo na mejo. Kakšni so pravi vzroki za ta ostri in nenadni kreg?

Železnica in zakladi v Mandžuriji.

Prave vzroke moramo iskati daleč nazaj ob koncu 19. stoletja. Rusija je bila zaposedla neizmerne sibirskie dežele in njene čete so na svojem pohodu na Daljni vzhod prišle do obal Tihega morja. Od tu se je ruski vpliv začel širiti proti jugu, v območje kitajskega cesarstva. Posebno je Ruse mikala Mandžurija, velikanska dežela, ki meri 942.000 štirinajstih kilometrov, da bi tri doštne Italije lahko postavil vanjo. Mandžurija je pa zelo redko naseljena, ima komaj 14 milijonov ljudi. Kaj je nagnilo Rusijo, da si je pozelela zasesti Mandžurijo? Najprej to, da si je hotela zavarovati in utrditi posest novih dežel ob Tihem morju. Kdor ima v rokah Mandžurijo, je ne samo gotov gospodar Vzhodne Sibirije, ampak ima tudi zasedena severna vrata v kitajsko državo. Pa kar je Ruse še bolj mikalo, so zemeljski zakladi Mandžurije. Tam so bogati petrolejski vrelci in še neizrabljeni skladi premoga in kovin. V Harbinu, najvažnejšem središču Mandžurije, se steka trgovina vseh teh pokrajin, posebej še trgovina s tkaninami, kožuhi in dragulji. Mandžurija je ena najrodovitnejših pokrajin kitajske države, ki se razvija v pravo žitnico. Že danes izvažajo znatne množine pšenice in moke; Harbin je veliko središče mlinarske industrije. V Mandžuriji uspevajo tudi turšica, riž in riž, najbolj razširjena pa je soja, bobu podobna rastlina, iz katere sadežev izdelujejo izvrstno olje. Tudi živinoreja je precej razvita, saj so v Mandžuriji našli 5 in pol milijonov prešičev in skoro dva milijona konj. Mandžurija hrani v sebi velikanske skladi črnega premoga; nje premogovna ležišča so tako bogata kot vsi drugi kitajski premogovniki skupaj. Zato ni čuda, če so Rusi stegnili roke po Mandžuriji. Mandžurija je torej politično in gospodarsko zelo važna mejna dežela za vse države, ki hočejo na Daljnem vzhodu kaj veljati.

Ko se je torej Rusija leta 1890. odločila, da z velikanskimi svotami zgradi prekosibirsko železnico, ki naj zveže Moskvo naravnost z mestom Vladivostokom (»vladar iztoka«) ob Tihem morju, je že mislila tudi na to, kako bi s to železnico zajela tudi Mandžurijo. Rusija je najprej zgradila železnico iz Moskve v Čito in od tod skozi deželo amursko v Vladivostok, vse skozi po ruskem ozemlju. Leta 1897. pa je Rusija sklenila v Berlinu pogodbo s Kitajsko, da sme zgraditi lastno

železnico skozi kitajsko deželo Mandžurijo in da jo sme do leta 1983. sama svobodno upravljati. V tej pogodbi je bilo tudi natančno določeno, da bodo železnico upravljali samo Rusi, da bodo železniške in carinske pristojbine pobirali Rusi, držec se ruskih zakonov. S to pogodbo je začela Rusija osvajati Mandžurijo. Rusi so brž zgradili novo železniško žilo, ki teče iz Cite 1500 kilometrov daleč skozi Mandžurijo do Harbina in od tod v Vladivostok. Tej železnici so prigradili še južno vejo, ki pelje skozi Južno Mandžurijo v Port Artur. Leta 1900. so ruske čete ob vstaji bokserjev zasedle Mandžurijo, češ da morajo braniti ruske državljane pred divjanjem kitajskih bokserjev, ki so klali tujce ali jih gonili iz dežele. Ko je bila bokserska vstaja udušena, se seveda Rusom ni mudilo zapustiti Mandžurije. Nasprotno, nič niso skrivali, da mislijo tam ostati in da se imajo za gospodarje mandžurske dežele. Poleti 1903. je ruski car imenoval namestnika za Vzhodno Azijo in je v odloku izrecno določil, da naj carski namestnik izvršuje svojo oblast tudi nad celotnim ozemljem mandžurske železnice. Kitajska vlada je neprestano zahtevala, naj se ta zadeva uredi, naj Rusija odpokliče svoje čete iz Mandžurije in naj deželo vrne Kitajski, ki je nje pravi lastnik. Rusija na to uho ni slišala. Ruski jež je pregal kitajsko lisico iz toplega mandžurskega zavetja in ga ni maral več zapustiti.

Japonski računi.

Zdelo se je, da je Mandžurija za Kitajsko zgubljena za vse čase. Toda Rusija je delala svoje račune brez oziroma na novo velevlast, ki je naglo in mogočno vstajala na vzhodu in se kmalu izkazala za najkrepkejšo državo ob Tihem morju. To je bila Japonska. Japonska se je bila razvila v veliko imperijalistično silo, ki je segala po kitajskih deželah in Koreji, da tam pridobi zemljo in rudnike za svoje preštevilno ljudstvo. Japoncem ni bilo všeč, da je Rusija zasedla Mandžurijo in se pripravljala od tam na nove osvojitve. Zato so Japonci sklenili, nevarnega ruskega tekmeča ustaviti na osvojevalni poti v tihomorske dežele in ga pregnati iz Mandžurije. Prišlo je v letih 1904. do 1905. do rusko-japonske vojne, ki se je končala z ruskim porazom. V mirovni pogodbi je Rusija izročila Japoncem južno vejo mandžurske železnice. Japonci so s tem postali gospodarji Južne Mandžurije in nekaki varuhi kitajske države proti Rusiji. V Severni Mandžuriji so pa naprej gospodarili Rusi, ki so ohranili v svoji lasti in upravi severno vejo važne mandžurske železnice. Pri tem je ostalo, dokler ni izbruhnila ruska revolucija.

Kdo je gospodar železnice?

Kitajska pa nikoli ni pozabila, da ji je Rusija, ko je zgradila mandžursko železnico, odnesla tudi mandžursko deželo. Zato je pazila na priliko,

da se železnice in dežele lepo polasti. Pravna lastnica železnice je bila Rusko-azijska banka, delniška družba. Ko je po revoluciji sovjetska Rusija zaplenila in podržavila vse banke, je seveda hotela zapleniti in podržaviti tudi Rusko-azijsko banko in si prilastiti njene delnice mandžurske železnice. Pa ni šlo. Rusko-azijska banka je leta 1919. brž prenesla svoj sedež, blagajne in kovčege z delnicami v Pariz. Železnico pa so mejtem že zasedle čete zmagovitih držav: Anglije, Italije, Francije, Združenih držav in Japonske. Tako Rusija ni mogla ničesar storiti: banka ji je ušla iz rok, železnice se pa ni mogla dotakniti, ker ni hotela vojne z zmagovitimi državami.

Polagoma pa so se reči obrnile v prid Rusiji. Zavezniške čete so izpraznile severomandžursko železniško črto, ki so jo njim za petami zasedli sovjetski vojaki. Po vsej Vzhodni Sibiriji je zavihral rdeči sovjetski prapor in Rusija je spet, zdaj pod novo zastavo, začela prodirati v Mandžurijo in skozi njo celo v Mongolijo, šireč povsod boljše misel, ž njim pa rusko državno misel. Okoli leta 1924. je bil ugled Rusije v Aziji tako velik kot še nikoli prej. Vsi azijski narodi, ki so se želeli oprostiti varuštva raznih tujih držav, in posebej Anglije, so gledali v sovjetski Rusiji rešilca, ki pri naša narodno svobodo obenem s socialnim osvobojenjem revnih množic. Tudi kitajsko narodno gibanje je sovjetsko Rusijo prijazno pozdravljalo; ta pa ni štedila ne z denarjem ne z drugačno pomočjo, ko je šlo za to, da okrepi tisto kitajsko gibanje, ki je hotelo zrušiti predprave Angležev na Daljnem vzhodu. V tem prijateljskem ozračju je sovjetski poslanik Karahan v majniku 1924. sklenil s kitajsko vlado pogodbo, v kateri je Kitajska priznala sovjetski Rusiji lastništvo in upravo severomandžurske železnice. Rusija je torej spet trdno stala v Mandžuriji.

Kitajska zasede železnico.

Toda v resnici so Kitajci le čakali na ugodno priliko, da se okrepijo in nato končno veljavno rešijo mandžursko vprašanje. V Kitajski, ki je bila ošibljena radi notranjih bojov, se je položajboljšal. Kitajska narodna vlada v Nankingu je združila pod svojo oblastjo večji del kitajskih dežel ter sklenila sporazum z drugo kitajsko vlado v Mukdenu. Obenem je kitajska vlada začela strogo preganjati boljševiške agitatorje. Zmerni, protiboljševiški življenj je prišel na vrh. In odpor proti Rusiji in boljševizmu je na Kitajskem rasel iz dneva v dan, posebej še odkar se je vedno jasneje kazalo, da sovjetska Rusija podpira vse revolucionarne skupine na Kitajskem. Ko se je kitajski vladi zdelo, da je dovolj močna, je udarila.

Kitajski orožniki so vdrl v dvorec sovjetskega konzula v Harbinu, izvršili hišno preiskavo, odnesli važne listine in konzula ter 30 ruskih državljanov zaprli. Ker je s tem Kitajska prelomila od vseh držav priznana mednarodna pravila, ki določajo, da

so konzuli in njih uradi nedotakljivi, je Rusija slovesno ugovarjala. Kitajska se brani, da ne more trpeti, da ruski državni zastopniki v njeni hiši vršijo propagando naperjeno proti kitajski državi. Še ni bil spor o tej zadevi poravnana, ko je kitajska vlada drugič udarila, to pot pa močneje. Kitajske čete so zasedle severomandžursko železnico, zaprle vse ruske uradnike in delavce, zasedle vse železniške in brzojavne postaje in vpeljale kitajsko upravo. Obenem je kitajsko vojaštvo zasedlo petrolejske vrelce in čistilnice ter vse rudnike in tovarne v Mandžuriji. Po dolgoletni borbi je za zdaj spet Kitajec gospodar mandžurske dežele.

Rusija grozi z vojno.

Sovjetska Rusija je temu početju seve odločno ugovarjala. Kitajska vlada pa ji je 18. t. m. poslala pismen odgovor, v katerem pravi, da je bila prisiljena zasedati železnico, na napravi konec protikitajskemu rovarjenju ruskih uradnikov. Ko je prišel ta odgovor v Moskvo, so se tam izvršile velikanske poulične demonstracije proti Kitajski, pri čemur so razgreti zborovalci zahtevali vojno. Ruska vlada pa je dne 18. t. m. poslala Kitajski spomenico, v kateri zahteva, naj takoj izprazni železnico; celotno vprašanje pa naj razsodi posebna poravnalna konferenca. Obenem je ruska vlada odpoklicala vse svoje diplomatske in konzularne zastopnike na Kitajskem ter izgnala z ozemlja Zveze sovjetskih republik vse kitajske diplomatske in konzularne zastopnike. Razen tega je ukinila ves železniški promet s Kitajsko.

Obenem je Rusija zbrala ob mandžurski meji 150.000 mož, ki so popolnoma opremljeni, in je dala tihomorski vojni mornarici ukaz, naj se odpele proti kitajski obali. Pa tudi Kitajska grmadi svoje čete ob mandžurski meji.

Ali bo izbruhnila na Daljnem vzhodu nova vojna?

Ni verjetno. V Moskvi res kričijo po vojni; toda ta vojna bi se ne izvajala na moskovskih ulicah, marveč v daljni deželi, kamor bi bilo treba prepeljati ljudi in topove, živež in vodo. In ko bi Rusi tudi mogli vdreti v notrino Kitajske, bi našli pred seboj vroč kitajski zid nacionalizma, ki drži 400 milijonov ljudi v silno enoto. In še tega ne smemo pozabiti, da sovjetska Rusija ni tako trdna, da bi se mogla brez nevarnosti spuščati v vojne pustolovščine.

Pa tudi Kitajski to ne kaže. Trudna od notranjih bojev, z lakoto v celih pokrajinah, ne bi zlepa odnesla zmage. In slednjič to tudi nekaj tehta, da ne Rusija ne Kitajska nista založeni ne z zlatom ne z živežem.

Zato smemo opravičeno upati, da se bo mir na Daljnem vzhodu vzdržal. V tem pravcu so nastopile tudi Združene države ameriške skupaj s Francijo, Anglijo in Japonsko, in so povabile obe nasprotnici, naj predložita spor Zvezi narodov v razsojo.

Klasje zori.

Po gorskih njivah rumeni pšenica; vi dolinci in kraševci ste jo, kolikor je je Bog dal, že spravili in omlačeno vsuli v skrinje. Pa tudi mi gorjani brusimo srpe za ženjice, zakaj prišel je tudi za nas lepi čas žetve.

To so veseli dnevi, ko ženjice korajajo na njivo in se jim težko klasje lepo reže pod srpi in je gospodinja vesela, ker bo imela domačo moko za peko, ker čez to je ni, in ko gospodar goni z vedrim licem volove na njivo pa računa, koliko mernikov bo zrna, in prešteva, kaj denarja bo treba družini na jesen za obleko in obutalo, hiši za davke in zimsko poseitev. Vse je

veselo, da, celo zviti mlinar v grapi se bo namuznil, ko bo potežkal prgišče zrnja, pa presodil, da je kleno in sladko in težko ko zlato.

Težko je naše delo, ljubi kmetje, pošteno se je treba truditi in znojiti, če hočeš da zemlja kaj prida rodi. Pa da le letina srednje obnese, smo zadovoljni in se potolažimo za sedem suhih let, ko si pridno sejal, a borno žel. In če ne leži na hiši in zemlji dolg ko železno breme, se tudi v teh pasjih dneh kmetovo srce zadovoljno nasmeje.

Zdaj končam to pisanje in voščim vsem kmetovalcem lepo žetev, obilno košnjo in bogato trgateg. Bog daj srečo!

Okno v svet.

Stari spori.

Med Poljsko in Litvo najbrž nikdar ne bo vladalo pristržno prijateljstvo. Diplomatične zveze še niso obnovljene. Zato se ne morejo kregati naravnost med seboj, temveč prenesejo vsako sporno točko pred Zvezo narodov. Takih spornih točk je pa mnogo. V četrtek 18. julija je litavska vlada poslala Zvezi narodov spomenico radi litavskih političnih beguncev, ki se na Poljskem vojaško organizirajo in vezbajo z namenom, da bi strmoglavili sedanji režim v Litvi. Poljska vlada da to dopušča in celo podpira. Zveza narodov naj Poljake opozori na škodljivost takega postopanja nasproti sosedni državi.

Francoski vojni dolgovi.

Francoska poslanska zbornica je potrdila (ratificirala) pogodbi z Združenimi državami in Anglijo glede plačevanja vojnih dolgov. S tem se je Francija izognila plačilu desetih milijard frankov, ki bi jih prihodnji teden morala odrajtati Združenim državam. Za sprejem pogodb je glasovalo 300 poslancev, proti pa 292. Večina je torej prav majhna. Pogodbi mora odobriti še senat. Ministrski predsednik Poincaré je radi dolgih govorov in burnih debat obolež. Zadnjih sej zbornice se sploh ni vdeležil. Neposredne nevarnosti za njegovo življenje pa kljub visoki starosti ni.

Sovjeti in Anglija.

Angleška delavska vlada je takoj po svojem nastopu povabila Rusijo na razgovor o obnovitvi diplomatskih zvez, ki jih je pred par leti pretrgala prejšnja konservativna vlada. Rusi so precej časa odlašali z odgovorom. V torek 23. julija pa je sovjetski zunanji komisar brzojavil Mac Donaldu, da je naročil ruskemu poslaniku v Parizu Dovgalevskemu, naj se gre v London razgovarjat o pogojih za vzpostavljene rednih stikov.

Jugoslovanski minister odstopil.

V ponedeljek 22. julija je jugoslovanski minister za trgovino Mažuranić odstopil. Izjavil je, da se ne strinja z vlado glede izpeljave zemljiške reforme. Vlada bi morala sprejeti in uzakoniti načrt za agrarno reformo, ki so ga sestavili nekateri ministri. Ker vlada tega ni storila, je šel. Kralj je ostav-

ko sprejel. Vodstvo trgovinskega ministrstva je začasno prevzel finančni minister dr. Švrljuga.

Nova španska ustava.

Španski diktator Primo de Rivera je predložil začasni zbornici, ki jo je pred dvema letoma sam imenoval, načrt nove ustave. Načrt je razdeljen v 11 poglavij, v katerih se razpravlja o narodu in državi, o državljanstvu, o pravicah in dolžnostih Špancev, o vladni obliki, o upravi, vodstvu, pravnem jamstvu itd. Mnogo načel je vzeti iz današnje italijanske ustave. Zanimive so določbe o parlamentu. Na vsakih 100.000 prebivalcev pride en poslanec, ki ga ljudstvo neposredno izvoli. Teh poslancev je 206. Poleg teh jih 30 imenuje kralj iz vrst visokih cerkvenih dostojanstvenikov, bivših ministrov, visokih častnikov itd. Ti so dosmrtni poslanci. 166 poslancev pa izvolijo razne trgovske, obrtne in kmetijske zbornice, strokovne zveze, vseučilišča in akademije. Španska javnost je, v kolikor se sme svobodno izražati, z načrtom nezadovoljna, ker ne določuje odgovornosti vlade nasproti zbornici. Pravijo tudi, da bi ustavni načrt morala izdelati zbornica, ki bi jo ljudstvo svobodno izvolilo.

Književni pomenki.

Kako nastanejo psevdonomi?

Sovjetski ruski pisatelj Nikolaj Ognjev, ki je prodril v svetovno literaturo posebno radi romanov iz življenja današnje ruske mladine (Dnevnik učenca Kostje Rjabceva, Kostja na vseučilišču), pripoveduje, kako je prišel do tega imena, ki je le psevdonom (izmišljeno ime):

»V teku svojega življenja sem moral nositi mnogo imen; zdi se mi, da bi po teh imenih lahko razdelili moje življenje. V mladosti so me imenovali Antikrist, kratko Ant. Otroci s ceste so mi rekli »Četverooki«, ker sem imel naočnike. L. 1907. sem ušel iz zapora. Moj prijatelj mi je dal svoj potni list. Tako sem postal »Aleksander Kuprianov«. Pozneje sem moral potni list zamenjati. V Petrosavodsku so me pri podzemeljskem nezakonitem delu imenovali »Konstantin Teplov«. Ko so delavci izvedeli za ime Nikolaj, s katerim so me znanci navadno klicali, so dodali pridevek »drugi« (ime-li so namreč že enega agitatorja s tem imenom). Bil sem torej »Nikolaj drugi«. Na finski me je policija zaprla kot »Petra La-

nipeviča. Prej sem pa stanoval v Wammeljarski rovi pri kiparju Inocencu Šukovu, ki me je klical »Ignacij«, kajti na potnem listu je stalo: Ignacij Jakubaitis. Na otroškem igrišču v Moskvi so me otroci poznali kot »Igoriča«. Pri časopisju sem sodeloval pod različnimi imeni. Kot N. Ognjev sem se prvič podpisal l. 1912. Poleg tega sem imel tudi imena: Konquistador, M. Dorogomilov itd. L. 1917. so me stavci frontnega časopisa imenovali »Grigorij Ivanič« po naslovu podlistka, ki jim je ugajal. Vojski 55. divizije so me pa krstili: »Eden, ki ni bolj ševik, temveč nekaj podobnega«. Med velikimi otroškimi slavnostmi od l. 1918. do 1921. so mi otroci dali ime »Stric Miša«. Leta 1922. sem zopet vstal kot pesnik »N. Ognjev«. V resnici pa se imenujem: Mihajl Grigorjevič Rosanov. Star sem 36 let.

Zivljenje Nikolaja Ognjeva, pod tem imenom je znan, je v resnici jako malo znano. To kar je sam napisal, je njegov najboljši življenjski zapis.

Dr. Fr. Bradač: Slovar tujk.

Izdala Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. 1929. Str. (IV) + 174. — (V platno vezan iz vod stane 50 Din.)

Taka knjiga je bila Slovencem resnično potrebna, prvič ker slovenščina za marsikak pojmov res še nima primerne lastnega izraza, še bolj pa, ker je današnji slovenski slog tako natrpan (po nepotrebnem) s tujkami, da človek ne razume več najnavadnejšega članka v dnevnem časopisju. Bradač je zbral nekaj nad 6000 tujih besed in razložil njih pomen. S tem je slovenskemu čitačemu občinstvu storil veliko uslugo. Pravopisnih težav in nedoslednosti se sam zaveda. Težave so res velike, ker še nihče ni postavil trdnih in izčrpnih pravil glede pisave tujih besed v slovenščini. Tudi drugih pomanjkljivosti je nekaj, n. pr. mika do (str. 105) je naslov japonskega in ne kitajskega cesarja. — Knjiga bo vsakemu razumniku prav prišla. Založnica ji je dala tudi priročno obliko in trdno vezavo. Knjigo priporočamo.

Pretekli teden smo imeli v svoji sredi cirkus »Zavatta«. Obisk je bil precejšen. Med odmori je svirala postojnska godba.

Narin. — Mi se pa še nismo predstavili v Novem listu. Sedaj imamo namreč ravno polne roke dela. Pa tudi spametovali smo se nekoliko, ker na shod ne bo običajnega plesa.

S Krasa.

Rodik. — (Prva mrtvaška pesem.) — Šele pred dobrim mesecem smo zaslišali nove zvonove, ko so zapeli prvič Bogu v čast. Pretekli teden pa so zapeli prvič mrtvaško pesem 49-letni Ermanovi Mariji p. d. Žjebčevi. Pokojna zapušča sedmero otrok. Skoro šest let je bila prikovana na bolniško posteljo. Med časom boleznih pa nismo slišali iz njenih ust besedice nevolje ali nepotrpežljivosti. Le eno srčno željo je vedno imela: da ne bi poprej umrla, nego bi dospeli novi zvonovi, ki naj bi ji zvonili na njenem zadnjem potu. Ta srčna želja se ji je tudi izpolnila. — V nedeljo 28. t. m. bo opasilo. Baje se bo potrudila k nam herpeljska »banda«. Ni prav nič potrebno.

Sežana. — (Portarturski klanec. Aufbiks.) — Na kresno nedeljo sem zvedel na »Žabjem trgu«, da mislijo portarturski posestniki razširiti pot oziroma klanec, ki vodi od občinskega vodnjaka na »Vidmarišču« do hiše »Tica Pajcovega«. Po tem klanecu se vrši namreč ves portarturski promet. Ta misel sicer ni nova, ampak že jako stara. Ž njo so se ukvarjali že prejšnji sežanski diplomati, pa ji niso mogli priti okom, ker se ni dala ugnati v kozji rog Urša Kebrova, gospodinja Kebrovine. Zdaj je stopila ta stvar zopet v ospredje, pa ne bo kmalu rešena, kajti današnji Kebri trdijo, da oni ne ovirajo prometa, ker v slučaju potrebe lahko letajo po zraku!

Zvedel sem tudi, da je bil pri nekem »birtu« v Sežani pred kratkim »aufbiks«, od katerega je nekdo, ki se vtička v vsako stvar, odnesel krvavo butico!

Kaj nam z dežele pišejo?

Iz Reške doline.

Ostrožno brdo. — G. urednik! Ne bodite hudi, če povemo, da smo tudi mi na svetu, čeprav ni iz naše vasi nobenega dopisa. Pa kako naj pišemo, ko nimamo časa; ob delavnikih hitimo delati, nedelja pa mora biti »naša«. Če veste, kaj se to pravi? To se pravi, da ob nedeljah moramo malo ponoreti. Res, žalostno je postalo v naši vasi; v cerkev nas hodi vedno manj; da je v nedeljo popoldne tudi večernica, smo sploh pozabili in tako iščemo kratkega časa po gostilnah in plesih. Če tehi ni dosti doma, gremo pa v drugo vas, samo da se vrtimo. Veste kaj, če bi Novi list več pisal o naših krajih, pa bi ga bolj z veseljem brali in bi morda še na ples pozabili.

Nova sušica pri Košani. — (Huda ura.) — V petek t. j. 19. t. m. je bilo pri nas veliko gromenja, a malo dežja. Vendar nam je tudi ta dežek prav naradil, samo hudo treskanje nas je vse preplašilo. Strela je udarila v hlev po-

sestnika št. 2 in mu omamila vso živino; hujše nesreče, hvala Bogu, ni bilo. Bolj hudo je strela gospodarila malo naprej od nas v Kotih, kjer je ubila mladega gospodarja Milana Cvetniča, ki se je komaj pred dvema mesecema poročil; omamila gospodarja, ki je peljal kravo na verigi, kravo pa ubila. Res, treska in hudega vremenja, reši nas, o Gospod! V nedeljo je v naši fari shod sv. Ane. Upamo, da ga bomo obhajali po krščansko brez plesa.

S Pivke.

Postojna. — (Nesreča.) — 17. t. m. se je zgodila težka nesreča na postaji, ki jo širijo. Velika skala navali na nekega delavca iz Vipavskega, ga podere in pade na njegove noge, ki mu jih popolnoma zdrobi nad kolena. Nesrečneža so spravili takoj v mestno bolnišnico. Potem so ga poslali v Trst. Bil je vzor med ondrotnimi delavci. Pred jedjo in po jedi je pri njih na glas molil, da so mu drugi sledili. —

zde bolj slabe in deset tisoč je dosti preveč.

Danijel je ko besen skočil pokoncu. »Pri Mlačanu so slabe naprave? Ta pa ni slaba! Gorenja hiša je malana, pa ne smo hiša, tudi kamra je malana! Ti ljubi odrešenik, naprave naj so slabe! Prišel se je smejeti.

»Deset tisoč je preveč!«

»In živina?« je rjovel Danijel, »te pa ne vidiš! Drobnece tudi ne! Da ne pozabim, dve jareti nista v prodaji. To se zakolje in posuši! Na ti jareti misli, da ne boš pozneje vpil, da sva te opeharila! No, pa, saj tako nič ne bo. Mlačan, vzemi klobuk, pa pojdi! Dokler živim, ne boš svojega proč metal!« In res je pograbil Mlačana za roko ter ga vlekel z največjo silo proti vratom.

»Izpregovorita zadnjo besedo!«

Mlačan je že hotel odgovoriti, ker se je bal, da bi se ne razdrla dobra kupčija. Danijel pa ga je prehitel:

»Za pet Kristusovih ran, moiči, Mlačan! Saj se vendar ne daš zaklati, kakor se zakolje mrkač v mesnici! Zadnja beseda! Najina prva beseda je tudi zadnja, ker nisva otroka! Dezvet tavžent že Kalar ponuja. Ali ni res, Mlačan?«

In najsi je Danijel legál, je Mlačan vendar diplomatično odgovoril: »Bo že res!«

Vzdihoval sem: »Veliko je devet tisoč!«

Danijel je divjal gor in dol: »Saj ne prodajava kake beračije! Samo na Lotračnik' poglej: če spomladi vodo na njega napelješ, pa imaš sena, da se od njega gnoj dela! Ta travnik sam je tri tisoč vreden. Če ni res, pa naj se kuham v vica do sodnega dne!«

»Torej zadnjo besedo, Danijel!«

Klical je vse svetnike na pomoč in za pričo, da Mlačan drugače v Ameriko ne more in da mu prav nič ne ostane, če potegne samo devet tisoč.

Dr. Ivan Tavčar:

Cvetje v jeseni.

Ko je tako izpel litanije o moji slavi, mi je bil položaj precej jasen; v vsakem oziru sta bila dogovorjena in tudi kupnino, pod katero bi se ne imele iti, sta bila že ugotovila. Da se bo zahtevala veliko višja kupnina in da se bo pri tem razvnel najsrditejši boj, je bilo pričakovati. Oba moža sta se bila brez dvojbe dogovorila, da bosta to, kolikor čezprimerne kupnine iztisneta iz mene, pošteno med seboj delila.

»Torej koliko?« ponovim svoje vprašanje.

»Da ne bo krivice ne na levo, ne na desno,« se je odrezal Danijel, »boš dal ravno okroglih deset tisoč. Procente in špeže imaš tudi ti. Kar v roko sežita, Mlačan!«

Ugovarjal sem: »Naprave se mi

Orlek pri Sežani. — (P o t i. — P e v s k i o b i s k.) S popravo občinske poti, ki vodi iz Orleka v Sežano, nismo nič kaj zadovoljni, ker je slabša kot poprej. Škoda denarja, ki ga je občina potrosila za popravo. Najbolj so pri tem prizadete nekatere vaše pube, ki so včasih kolesarile za kratek čas od »Konjika« do »Sužca«. Kaj bo pa takrat, ko bodo imeli Sežanci ples ali pa kako drugo parado. Takrat bomo morali Orlečani najeti aeroplan, ker drugače ne bomo mogli v Sežano! — V nedeljo 7. t. m. so nas počastili s svojim obiskom sežanski cerkveni pevci. Ko so si v gostilni privezali »dušo«, so zapeli par ljubkih pesmic, za kar smo jim jako hvaležni! Želeli bi, da bi se večkrat pokazali v naši vasi. Nje bi lahko posnemali tudi naši fantje ter nam včasih kako zapeli!

Lokvica pri Opatjem selu. — Tuz kajšnji posestnik Anton Marušič ima sedemletno kravo, ki je bila breja, a še po minulih desetih mesecih ni teletila. Končno je prišlo pod zelo težkimi pogoji z živinozdravniško pomočjo mrtvo tele na dan, krava je ostala. Posestnik opozarja živinorejce, naj po 10. mesecu brejosti ne pričakujejo nič dobrega.

Kopriva. — (S r a m o t a!) — V nedeljo so tu praznovali patrona sv. Elijo in nekateri fantje so priredili ples, pri katerem je svirala godba od Sv. Ivana pri Trstu. Popoldne ob treh pa se je vršil pogreb nekega domačega veljaka in vsa vas se ga je vdeležila. Pri tem se je prigodilo nekaj nezaslišanega. Medtem ko se je žalni spreved pomikal iz hiše v cerkev in iz cerkve na grobišče, je godba, ki je bila v neposredni bližini, neprenehoma svirala plesne komade in to v splošno obžalovanje in ogorčenje. Ali vas ni sram, fantje, ki ste ples priredili, ali vas ni sram, vodja godbe?

Kazlje. — Pred kratkim je nekdo, menda iz maščevanja, zažgal kopo seno ter izril nekaj grmov fižola. Kaj takega se menda v naši vasi še ni zgodilo in upamo, da se je sedaj prvič in zadnjič. — Dne 29. junija je umrla v Štorjah po dolgi bolezni v tri in osem-

desetem letu starosti Ana Možetova, mati posestnika in trgovca g. Josipa Možeta iz Kazelj št. 73.

Volčji grad. — (O g e n j. — T a t o v i. — S m r t.) — Pred enim tednom je začelo goreti v hlevu g. Ivana Štreklja. Zgorelo je vse seno, žito in en prasič. Kravo so rešili. Pri gašenju je vneto pomagal tudi č. g. katehet Pahor. — V nedeljo so pa tatovi okradli posestnika Antona Metlikovca. — Pred kratkim je umrl posestnik Ivan Štolfa. Ivana Ščuka je umrla v Gorici v bolnišnici. Gospodično Ludoviko Štolfa je pa sušica pobrala. — Žito smo po večini poželi. Zdaj sejemo ajdo in pičnik. Grozdje je prav lepo, le Bog nas obvari toče.

Nabrežina. — (K a m n o s e š k i t e č a j.) — V nedeljo se je pri nas otvoril kamnoseški tečaj, ki ga je ustanovil Zavod za pospeševanje industrije. Pri tej priliki sta mlade delavce nagovorila občinski načelnik in zastopnik omenjenega Zavoda. Tečaj vodi znani goriški mojster A. Bitežnik, ki bo v približno 100 vajah razložil gojencem pouk v kamnoseštvu.

Komen. — V bližnjem Jablancu je umrla v četrtek 11. t. m. komaj 24 let stara Ivanka Jablanšek. Pred 14 dnevi je prišla močno prehlajena iz Zagreba, kjer je bila zaposlena kot šivilja. Pogreb, ki se je vršil v soboto, je pokazal, kako so rajnko vsi spoštovali. Večna luč naj ji sveti! — Iz Južne Amerike so začeli že nekateri prihajati domov. Sedaj sta se vrnila dva, eden od tu, drugi z Gorjanskega. Denarja ne pošilja skoro nobeden. — Dežja imamo dovolj in to je za nas Kraševce dobro. Poljski pridelki še precej dobro rastejo. O letini bomo pa poročali v jeseni.

Iz tržaške okolice.

Sv. Križ pri Trstu. — (I z s e l j e v a n j e. — R o m a n j e n a B a r b a n o. — O b č i n a.) — Od leta 1925. se je izselilo iz naše vasi v Južno Ameriko okoli 25 oseb. Med njimi je tudi znani arhitekt Viktor Sulčič, ki je v mednarodni tekmi za zgradbo orja-

škega nebotičnika v Buenos Ayresu med 30 slavnimi arhitekti dobil prvo nagrado. — Prihodnjo soboto odide čez ocean k svojcem zopet pet oseb. Srečno pot! Pred dvema mesecema pa je odšel v Jugoslavijo akademični slikar g. A. Sirk. Obilo sreče mu želimo! — Običajno letno romanje na Barbano z ribiškimi čolni se bo vršilo prihodnjo soboto. Odhod iz svetokriške luke bo v soboto zvečer. — Hiša, ki jo gradi naša občina za stanovanje za učitelje, bo v kratkem dokončana. Želeli bi, da bi naše županstvo poskrbelo tudi za boljšo snago po občinskih poteh in za njihovo popravo.

Iz Gor.

Log pod Mangartom. — Iz novega doma pozdravljam in se obenem zahvaljujem vsem predragim Ukljanom in Ovčanom za vso ljubezen, hvaležnost in spoštovanje, ki ste mi jih kot božjemu namestniku izkazali za časa mojega šestletnega bivanja med Vami. Zlasti zadnja dva meseca. Vaše prošnje, ki ste jih k Bogu zame pošiljali, in solze, ki so vam tekale radi mojega odhoda, so govorile bolj ko vsa kršne besede in Vam jih bo dobri Bog na svoj način po božje poplačal. Kot duhovni oče Vas, svojih duhovnih otrok, nikdar ne bom pozabil. — Novega dušnega pastirja pa sprejmite z isto ljubeznijo in spoštovanjem, ki ste ju izkazovali meni! Božji namestnik je!

Anton Češornja, kurat v Logu.

* * *

Dne 4. t. m. smo imeli pri nas sv. birmo. Pri sv. birmi je bilo okrog 50 otrok. Zvečer na dan birmo smo na čast prevzvišenemu razsvetili ves Log. Dal Bog, da bi preljubega vladiko še kdaj sprejeli v svojo sredo. Pretekli teden je zapustil našo faro dosedanji kurat in šel na svoje mesto v Ukve. Farani so mu srčno hvaležni za vse, kar je dobrega storil. V gospodarskem oziru smo Ložani precej na slabem, dasi še precej zaslužimo v rudniku. Temu je krivo slabo gospodarstvo in zapravljanje. Popije se v naši vasi za

Rotil me je, da naj se mi vendar žena in otroci smilijo, če že nimam nič človeškega v sebi. Ko se mu je dozdevalo, da njegovo rotnje ne napravlja name posebnega vtiska, je zakričal:

»Pa naj bo devet tisoč in petsto! Mlačan, vem, da boš jezen, pa kar ti ho! To je zadnja beseda, in sam hudič iz pekla bi me ne mogel pregovoriti, da bi odnehal od nje! Devet tisoč in pet sto — pa Bog daj srečo!«

Ko sem vendarle še premišljeval, je pograbil Danijela paroksizem:

»Premišljaš? Oj, ti krvavi peklenšček, ti še vedno premišljaš! Če hočeš sam sebi dobro, udari z obema rokama, saj vendar nisi obseden! Pogledj vendar, koliko je oprave pri hiši! Ne da bi se bahal, lahko pri živem Bogu prisežem, da je samih butarnikov več ko trideset pri hiši. Tako, zdaj pa še naprej premišljuj! Mlačan, molči!«

Butarnikov! Napenjal sem možgane, kaj so pravzaprav ti »butarniki«.

»Več kot trideset butarnikov,« se je drl še vedno Danijel. Končno sem le izvohal, kaj so butarniki.

Kadar se praprot spravlja, jo zlože v veliko butaro, katero obvežejo s tanko vrstico. Na obeh koncih te vrvi so lesene kljuke, ki drže zavezo, kadar je butara obvezana z butarnikom. Take butare se potem vale v dolino, kjer se nalože na vozove.

»Če pa je trideset butarnikov,« sem končal razpravo, »pa naj bo! Devet tisoč in petsto!«

»Ta je pametna!« je kričal Danijel. »Sem žen mislil, da ne poznaš pametne besede! Domačija in špeže, vse je tvoje! Devet tisoč in petsto — pa Bog daj srečo!«

Privlekel je Mlačana k meni. Skoraj pet minut je tolkel z Mlačanovo roko ob mojo, potem s svojo lastno ob mojo, in sicer zaradi posojila.

Zmenili smo se, da se snidemo dan po Vernih dušah v Loki, da bomo delali pismo pri notarju, in dostavilo se je, da morata o kupčiji molčati med tem, če ne imam pravico, da se kesam. Odšel sem takoj are petsto goldinarjev, od katerih je Danijel odvezel dvesto goldinarjev kot njemu dano posojilo.

Črez nekaj časa, ko sta že bila odšla, je pomolil Danijel zopet svojo glavo v sobo:

»Za petsto si naju udaril, naj bo! Ali pozabiti ne smeš, da so izvzeta tri jareta, da jih bomo jedli na poti v Ameriko!«

»Dve jareti sta izvzeti, vsaj tako se je govorilo!«

»Tri!« je tulil Danijel. »Ne bodi gluh! Nikoli nisem drugače govoril! No, pa mi daj prisego!«

Tako me je opeharil za eno jare, ker nisem hotel delati sitnosti, ko smo delali v Loki pismo. (Dalje.)

200.000 lir (piši in beri: dvestotisoč lir) v današnjih časih, pa tudi za 100.000 lir tobaka pihnemo v zrak. Ne bomo naštevati še drugih potrat. Težko prisluženi denar obrnimo desetkrat, predno ga damo ven.

Pretekli četrtek smo sprejeli novega gosp. kurata Ant. Češornja. Bog ga živi med nami mnogo let!

Kred. — (Birma.) — Dne 14. t. m. popoldne je prišel v našo duhovnijo prevzvišeni knezonadškof. Duhovljani so ga nadvse slovesno sprejeli. V ponedeljek je podelil prevzvišeni zakrament sv. birme v novi, okusno okrašeni cerkvi 90 birmancem. Streglo je 12 duhovnikov. Prihodnjo nedeljo bomo slovesno blagoslovili 2 nova kipa — presv. Srca Jezusovega in Brezmadežnega spočetja M. B. — ki sta do ločena za oba nova stranska oltarja. Delo samo se že priporoča, posebno še, ker ni drago. — Omeniti je tudi še, da je v celi naši duhovniji prav na predvečer sv. birme zasvetila prvokrat električna luč.

Ročinj. — (Smrtna nesreča.) — Ko se je 5 letni Ivan Malnič nahačal s starši v strmi senožeti, mu je najbrže na nekem nevarnem mestu spodrsnilo, da je padel v prepad. Ostal je na mestu mrtev. Ubogi starši, ki so s takim veseljem zrl v nadobudnega otroka!

Kobarid. — (Nadpastir med nami.) 14. t. m. smo imeli v Kobari du sv. birmo. Prevzvišeni je prišel k nam že prejšnji večer. Pripravili smo mu prirčen sprejem. Fantje in dekleta so napravili mogočen slavalok ter okrasili cerkev. Pri sprejemu je bil ves Kobarid navzoč. Prevzvišenega je pozdravil najprej g. dekan kot sina in ljubitelja naših gora in planin, in še posebej kot naslednika apostolov in odločnega prvoboritelja za udejstvovanje krščanskih načel v vsem našem javnem in privatnem življenju. Prevzvišenega je pozdravil tudi g. podžupnik in majhna deklica je deklamirala pozdrav birmancev. Po sprejemu smo odšli v župno cerkev, kjer je bil blagoslov. Drugi dan je bil Kobarid praznično razporejen. Prišlo je v Kobarid mnogo ljudi tudi iz drugih duhovnij, tako da je bila sicer precej velika kobarška cerkev popolnoma polna. Petje pri sv. maši je bilo prvovrstno. Pa tudi prevzvišeni, upamo, da je bil z nami zadovoljen in da je odnesel od nas najboljše vtise.

Čepovan. — (Lep dan!) — Z zlatimi črkami bo zapisan v kroniko župnije in v srca faranov 21. dan t. m. Ta dan je namreč preč. gosp. dekan solkanski slovesno blagoslovil lepi kip M. B. za župno cerkev in manjši kip brezmadežne M. B. za kapelico na Vratih. Po izbranem govoru preč. g. Alojzija Filipiča in po v srce segajočih Marijinih pesmih, se je razvil po vasi sprevod, da malo podobnih. Ganljiv je bil pogled na dolgo vrsto belo oblečenih deklic s šopki v roki, deklet z venčki na glavi, na skupino ob kipu. Kolikim je stopila solza v oko, ko se je ozrl proti božji Materi, ki je kakor da plava nad množico blagoslavljal s svojim božjim Detetom v naročju! Ta

koj nato se je podala procesija z malim kipom Brezmadežne do 5 km oddaljenega znamenja na Vratih, ki so ga postavili dobri domačini. Med Marijino pesmijo je v večernem hladu prispela procesija na Vrata, kjer je pozdravljal slavalok z napisom: Zdrava Marija! Preč. g. dekan je blagoslovil znamenje, pevski zbor je zapel prelepi Ave in s sveto radostjo v srcu smo se razšli.

Tolmin in okolica. — (Prvo sv. obhajilo.) — Naši mali so praznovali v nedeljo najlepši dan svojega življenja. V precejšnjem številu so prvič pristopili k mizi Gospodovi. Lepa, slovesna je bila sv. maša in pesmi malih deklic iz Marijinega vrtca, ki so tako lepo zvenele iz čistih otroških grl; zdelo se je, da vsakdo preživlja srečni dan svojega prvega sv. obhajila.

Naši hribi. — Letos so bili naši hribi še prav malo obiskani. Krn je imel dozda še največ obiskovalcev. Njega se večkrat spominjajo tudi turisti iz drugih krajev, žal, da se na obmejne hribe ne more, dovoljenje za za to se pa le težko dobi.

Smrt. — V Zadlazučadrgu je umrl v soboto 10 letni France Rutar (po domače Modrjanov). Smrt je povzročila vnetje možganske mreže.

Zakojca. — Odkar imamo »Novi list«, se še nismo oglasili. Pa nam bo danes dal urednik malo prostora. Letina ne kaže prav slabo. Le jabolk ne bo dosti. S košnjo smo že pričeli. Delavci se pritožujejo, da jih posestniki slabo plačujejo: le po 5 do 6 lir na dan. Pravijo, da jim dajo onkraj vode Bače po 10 in 11 lir na dan. — Pred kratkim sta se vzela v zakon Andrej Mauri in Cecilija Čufrova. Obilo srečo!

Iz idrijskega kotla in okolice.

Novi grobovi. — V bolnišnici je umrl 31 letni rudar Ignacij Breitenberger. Dasi je dolga štiri leta trpel na težki notranji bolezni, je to sam skoro brez vednosti tovarišev volino prenašal. Slednjič se je odločil in šel v bolnišnico — toda bilo je prepozno. Pokojni je bratranec č. g. dekana vnavskega. — Dne 18. t. m. je po dolgi bolezni preminul rud. poduradnik v n. in pos. g. Anton Knap. Dočakal je lepo starost 84 let. Bil je splošno znan kot blag in dosleden mož, kremenit značaj. — Dne 20. t. m. je umrl rudar Valentin Kosmač. Dolga, kruta bolezen je revežu izkopala prezgodnji grob že v 45. letu starosti. Vsem večni pokoj.

Potovalni kino. — V četrtek je bil na starem trgu kino, ki je predstavljal razne kmetijstvu potrebne stvari. Udeležba je bila obilna, vendar sta zaposlenost in oddaljenost odvrnila tiste ljudi, katerim je taka predstava v prvi vrsti namenjena.

Most. — Most pri sv. Križu, ki je bil res skrajno slab, so začeli popravljati. Naredili bodo le najnujnejše stvari, ker v kratkem se ima zgraditi nov most, za katerega je kredit že dolgo odobren.

Nesreča. — Pri nogometni igri si je v Leop. predmestju težko pokvaril nogo vojak fin. straže. Prenešen je bil v bolnišnico.

Vrsnik. — (Shod in toča.) — Pretečeni teden je pri nas naredila toča nekaj škode, vendar če ne bo še kaj hujšega, bo žito zelo lepo. — Na cerkveni shod je prišlo zelo mnogo ljudstva iz naše in okoliških župnij.

Sp. Idrija. — (Most in farni praznik.) — Dela pri novem mostu dobro napredujejo in kot čujemo, bo do zime izročen prometu. Saj ga res že težko pogrešamo, ker je zasilni tako na nerodnem mestu. — Že danes opozarjamo na naš farni praznik 15. avgusta. Okoličani, pohitite ta dan na to starodavno božjo pot k Mariji »na Skalcoc«.

Vojsko. — Č. g. župnik Janko Kmet je obolel. Priporoča se čč. gg. sobratom v molitev. Nadomestuje ga preč. g. duh. svet. in katehet Osvald.

Gor. Kanomlja. — 10. 7. 1924. je odšel v Francijo za kruhom Anton Močnik. Te dni pa je prišlo iz Mossele sporočilo, da je nenadoma umrl. Smrt ga je ugrabila v daljni tujini komaj 26 let starega. N. v m. p. — Slišimo, da se sedaj zopet odpravlja 7 fantov v svet. Fantje, dobro premislite, preden greste na pot in uvažujte dejstvo, da tujina reže trd kruh, če je človek zdrav, če pa ni, pa reveža niti poznati noče.

Ledine, Gore, Vojsko. — V omenjenih župnijah bo v nedeljo 28. t. m. vsakoletni cerkveni shod.

Iz Brd.

Števerjan. — Praznik sv. Mohorja in Fortunata smo obhajali letos izredno slovesno. Ta dan smo slišali prvič nove orgle, ki so delo tvrdke Jurman Valiček in ometajo biti dobre, ter smo dobili dva lepa nova stranska oltarja. Zložil nam je za ta dan naš dobri Vinko kar dve kantati na čast sv. Mohorju in Fortunatu; eno za zbor, drugo za tri vijoline s spremljevanjem orgel. Pri procesiji so nastopili skupno 3 cerkveni pevski zbori iz Števerjana, Sp. in Zg. Cerovega in res lepo proizvajali blagoslovne pesmi. Priporočamo, da cerkveni zbori tudi drugod skupno nastopajo, kar veliko koristi gojitvi petja in podvigu službe božje.

Gor. Cerovo. — (O shodu in letini.) — Prvič se oglašamo v »Novem listu« in še sedaj nekam kasno. Običajni cerkveni shod se je vršil dne 7. t. m. z veliko slovesnostjo v navzočnosti petih gospodov. Posebna čast gre preč. domačemu g. župniku in domačemu, števerjanskemu in cerovškemu cerkvenemu pevskega zboru za prelepo petje pod večjim vodstvom g. R. Makuca. — Običajni ples je za letos odnadel. Vsa čast našim fantom! — Letina ne kaže prav slabo. Posebno »bendima« kaže dobro, kjer niso trte pomrznile. Samo ko bi nam Bog dal malo potrebnega in pohleynega dežja. Prav je, da si nekateri posestniki skušajo pomagati z umetnimi gnojili. Ko bo prav dobra letina, se bodo nemara tudi kratka krila za eno ped zdaljšala.

Krasno. — V nedeljo smo obhajali pri nas vsakoletni cerkveni shod. Nekateri so se zbalj solnca, drugi pa, ker ni bilo gostilne. Smo bili znotraj suhi, pa zunaj bolj mokri, ker tako pripeka.

Iz goriške okolice.

Štandrež. — (Pojte v slogi!) V nedeljo 21. julija smo praznovali naš običajni cerkveni shod. Imeli smo prvo sv. mašo ob šestih in drugo ob devetih. Pri prvi sv. maši je pel novi mešani cerkveni zbor, sestavljen iz samih novih moči. Že pri prvem nastopu se je izkazal hvalevredno, da mu moramo iskreno čestitati. Le žal, da ga bomo slišali le enkrat v mesecu. Upajmo, da je to prvi korak k spravi v sporu, ki je nastal pred približno poldrugim letom. Le tako naprej, dragi fantje in dekleta! Dobro bi bilo, da bi se oba zbora združila v en mogočen zbor, kar bi bilo naši župniji le v čast.

Iz Vipavske doline.

Goče. — Srečen in vesel dan smo doživeli na Gočah v sredo 17. julija. Naš priljubljeni dušni pastir č. g. župnik Alojzij Kralj je v okrašeni cerkvi na hribčku »Marije Device snežnice« daroval svojo srebrno sv. mašo, v veliko veselje vseh faranov. — Med sv. daritvijo so se dvigale k Vsemogočnemu vroče prošnje njegovih ovčic, naj ga ohrani do pozne starosti med njimi. — Jubilantu kličemo iz dna srca: Bog ga živi!

Podkraj. — (Naša zavetnica. — Prav prisrčno smo praznovali v petek 12. t. m. god naše zavetnice sv. Marjete. Imeli smo tri sv. maše. Č. g. dekan vipavski je ob desetih tako govoril o krivih prerokih, da smo se na kosilo pozabili.

Lokavec pri Ajdovščini. — (Hudo maščevanje.) — Matijče ima veliko let pridnega osla. Ubogi sivec — ne zaradi živeža, katerega mu ne šteti Matijče — temveč zaradi batin, katere mu deli njegov gospodar v preobilni meri. Končno se je živalica naveličala in se uprla svojemu gospodu. Pred dnevi je šel Matijče z Miško tom po drva v gmajno. — Bog zna kako — najbrž pri upregi — je Matijče rabil vnovič svojo metodo in s palico mahal po trdi koži, a to je bilo ubogemu dolgoščeku vendar preveč. Osel je zgrabil starega Matijčeta za prsi in ga vrgel na tla, ga brcal in grizel, da je bilo joj. Po obrazu in rokah vsega kravega in hudo ranjenega, v mlaki krvi in v nezvesti so našli mimoidoči ljudje Matijčeta in ga rešili razjarjenega osla. — Ta je pa prav mirno rigal in s tem hotel povedati, da je le nekoliko povrnil dobrote, katere mu je delil njegov gospodar. — Ne mučite živali!

Sempas. — Pri nas popravljamo cerkev. V ponedeljek zjutraj se je pri delu zgodila težka nežgoda. Ko so premikali in nižali oder, se je ponesrečil zidar Vinko Brankovič iz Šempasa. Dočim se drugemu zidarju, ki je bil tudi na odru, ni zgodilo nič, se je Brankovič občutno poškodoval. »Zeleni

križ« ga je prepeljal v goriško bolnišnico, kjer je bil operiran. Upamo in želim, da bi srečno okrevalec.

Dornberg. — Naša fara je v nedeljo slovesno obhajala god. sv. Danijela, farnega patrona. Pevski zbor se je dobro postavil. Renški gospod je imel zelo jedrnat nagovor. Potili smo se v cerkvi, da je bilo joj. — Bojimo se, da bo suša pritislila. No, pa za grozdje je ko nalašč tako vreme; zato kaže tudi vinska letina še precej dobro. Sladkosnedeži že pridejo lahko pokušat prve zrele grozde.

Gor. Branica. — (Nesreča.) — Pri nas se pridno popravljajo ceste, kar je bilo res nujno potrebno. Poprej se je večkrat pripetilo, da je kak avto prišel pod cesto. — Pred kratkim je umrl nadobudni deček Alojzij Benko. Padel je nesrečno s črešnje, ko se ji je zlomil vrh. Kljub grozni rani na glavi ni vzdihoval, ampak je junaško prenašal bolečine. Po treh tednih časa pa je podlegel. Bog potolaži žalostne starše!

Batuje. — (Smrt kosi.) — Zalostna vest je pretresla vso faro. Na nagloma je umrl v ponedeljek ponoči širrom znani veleposestnik g. Jos. Pirjevec. V nedeljo popoldne je tožil o trganju v ušesih, zvečer je že bil komaj pri zavesti. Lepo je še prejel tolažila sv. vere, potem so ga prepeljali v goriški sanatorij. Bilo je že prepozno. Moral je umreti v najlepši moški dobi. Pogreb je bil v sredo zjutraj. Bog mu bodi plačnik, preostalim pa daj tolažbe!

Iz Istre.

Kubed. — Potrkati se moramo na prsi in priznati, da smo praznik sv. Mohorja prav nemarno praznovali.

Kaj se sliši po svetu.

Zakladi perzijskega šaha.

Perzijski šah je poklical na svoj dvor najboljše francoske poznavalce dragih kamnov, da bi ocenili njegovo zakladnico. Francoski draguljarji so cenili vrednost dragih kamnov na 170 milijonov dolarjev (tri in četrt milijarde lir). Poleg tega je pa v zakladnici še izredno lep dijamant, ki ga niso cenili, ker ga baje sploh ni mogoče plačati.

Značilno.

Znani nemški pesnik Heine je mnogo potoval. Ako je prišel v kako mesto, kjer do takrat še ni bil, si je dal osnažiti čevlje. Način snaženja je bil odločen za sodbo o tistem mestu.

Vztrajen vlomilec.

V poštni urad v Neunkirchen na Zg. Avstrijskem je bilo od konca junija štirikrat vlomljeno. Poštar je bil seveda vznemirjen in je z revolverjem v roki noč za nočjo stražil svojo blagajno. In glej! Drzni in vztrajni vlomilec je prišel še petič. Poštar je vstrelil in zločinec je plačal svoje tatvine z življenjem. Vsega je odnesel okrog 290 šilingov (okrog 900 lir).

Tudi na Petrovo ni bilo boljše. Smo pa v ponedeljek za to praznik naredili. — Letina kaže dobro. Samo, če jo bomo zaslužili.

Škofije. — (Vse se vrti.) — Pri nas in v naši okolici plešemo, da se kar kači. V Štramarju je bil ples kar dve nedelji zaporedoma. V Plavijah smo tudi plesali, enkrat v dvorani, pa še na prostem. Glavna »šagra« bo pa šele v avgustu. Na srednjih Škofijah bodo prihodnjo nedeljo že tretjič plesali. V Sp. Škofijah bi tudi, pa ni bilo dovoljenja. Ko bomo tod odplesali, pojdemo še k Elezjim, k sv. Barbari in v Hribe. Nič ne de, če solnce sije in pajek v žepu prede.

Dolina. — (Polomljena »šagra«). Par dni pred sv. Urhom so plakati po vsej tržaški okolici naznanjali, da bomo imeli veliko »šagro«. Pa je bilo vse skupaj le velika zguba. Od 35 dolinskih fantov jih je prišlo plesat le 5. Dekleta so tudi rekla, da ne bo šla na barjarje, ker imajo godce stari fantje. Pa niso držale besede. — Z letino pa nismo tako zadovoljni kot drugod. Suša nam grozi.

Boršt. — Dne 2. julija je preminul, Alojzij Mučič, vpokojeni orožniški stražmojster, rojen v Št. Petru pri Gorici, 62 let star. Služboval je večinoma po Istri. Rajni je bil odločen kristjan tudi takrat, ko se takorekoč ni smela javno kazati vera. Previden s sv. zakramenti je prenašal popolnoma vdan hudo in neizprosno bolezen, ki ga je gnala v smrt. Imel je dostojen pogreb. Spremljalo ga je na zadnji poti 7 duhovnikov, veliko ljudi, tudi iz sosednjih krajev; med temi tudi dolinski občinski načelnik. Blagemu pokojniku želimo večni pokoj, žalujoči vdovi pa izrekamo iskreno sožalje!

Slepa zdravnica.

Na Dunaju živi poljska zdravnica Melanija Pipinska, ki je slepa. Nesrečna zdravnica, ki je zgubila svoj vid za časa študiranja, se pa ni vdala obupu, temveč vrši svojo zdravniško službo. Posvetila se je zdravljenju živčno bolnih. Zdravi jih v prvi vrsti z vzgojo njihove volje.

Kaj bi tisto?

Švicarji so znani kot dobri strelec. Pa tudi ni čudno, saj imajo puško vedno pri rokah. Vojaška uprava izroči vsakemu moškemu, ko doseže neko starost, puško, ki jo isti vrne šele na stara leta, ko se mu roka trese. Vsako leto imajo strelne vaje, ki se jih vdeležujejo tudi vladarji in zastopniki tujih vlad, seveda kot gledavci. L. 1912. se je velikih strelnih vaj vdeležil tudi nemški cesar Viljem. Ta je opazil strelca, ki je mirno pošiljal kroglo za kroglo v tarčo in nikdar zgrešil. Cesar ga je vprašal, koliko vojakov ima Švica. »Stotisoč, veličanstvo,« odgovori strellec. »In če bi vas napadlo dve stotisoč sovražnikov,« poizveduje cesar dalje. »Bi pa dvakrat ustrelili,« odvrne strellec mirno.

267.000 kilometrov

z enim in istim železniškim strojem je prevozil ameriški strojnik Smith, znan pod imenom »striček Bud«, na črti Helena-Clarendon v Severni Ameriki. Proga je dolga 80 km. »Striček Bud« je začel služiti na svojem stroju z 21 leti kot kurjač, potem je postal strojnik. Po 47 letih službe je sedaj stopil v pokoj. Napravil je 17.250 dnin vedno na istem stroju in prevozil zgoraj navedeno dolžino kilometrov. Dosegel je rekord, katerega nihče ne more nadkriliti. Sivolasega strička to najbolj veseli.

To je pravi rogač!

Ravnatelj velikega cirkusa v Los Angeles v Ameriki je kupil moža, ki ima na glavi pravi rog. Koža je temu Tibetancu tako zrastle in se otrdila, da mu iz čela moli rog. Tibetanec je bil suženj nekega kitajskega gospoda. Ker je po ameriških postavah prepovedano trgovati z ljudmi, je cirkuški ravnatelj plačal Kitajcu za rogatega moža odškodnino v znesku dvajset tisoč dolarjev.

Mednarodna letalska razstava

je bila te dni otvorjena v Londonu. Izstavljeni so civilna in vojaška letala vseh vrst in vseh narodov. Največjo pozornost je vzbudilo najnovejšo angleško vojaško letalo, ki se lahko v par minutah dvigne do višine 2000 m in je namenjeno obrambi Londona in drugih velikih angleških mest pred zračnimi napadi. Tudi italijansko letalo, s katerim sta Ferrarin in Del Prete napravila znani polet iz Italije v Brazilijo, je vzbudil pozornost. Isto tako veliko nemško letalo z 12 motorji »Dornier Wall«, o katerem smo zadnjico pisali.

Čudaki in norci.**Diogenov korec.**

Častitljiv praded vseh čudakov sveta je stari grški modrijan Diogenes. V sodu (pa ne polnem vina) je spal, iz lesenega korca je pil, vodo kajpak. Nekega dne je opazil dečke ob potoku, ki so iz prgišča pili. Tedaj je opazil, da mu je leseni korec odveč in ga je zalučal v stran. Stari modrijan je šel za naukom, čim manj potrebuješ, tem srečnejši si!

Stari skopuh.

Angleški milijonar Danijel Daucer je podedoval premoženje, ki mu je nosilo letnih 200.000 lir obresti. »Ubogi« Danijel pa je kljub temu skozi 13 let nosil isti klobuk. Končno so ga le sodniki pregovorili, da je šel k stari narju po drugega. Toda že v sosednji ulici je klobuk prodal z eno liro dobička. Skopi milijonar je obrisačo smatral za razkošje. Čakal je, da je prišlo solnce in ga posušilo. Če mu je kdo ponudil ščepec tobaka, je tobak lepo shranil in ga pri trgovcu zamenjal za svečo. Ena mu je trajala po celo leto, ker jo je rabil le ko je šel spat. Nekoč je njegov pes »kralj Robert« popadel neko ovco. Skopega milijonarja je to tako preplašilo, da je ukazal vaškemu pasjedercu, naj psu vse zobe izdere, da se prepreči kakov strošek. Neka znanka je starcu dala

par rib za večerjo. Ker pa je on tisti, ki že nekaj fiziološko pojedel, je ribe shranil za drugi dan. Bilo je pa po zim; kuril ni, ker se je grel le v postelji in tako si je ribi segrel v postelji med dvema krožnikoma, da mu ni bilo treba ognja zanetiti.

Filip dobri in prečudni.

Burgundski vojvoda Filip dobri je imel prav čudne načine za zabavo svojih gostov. V svojem gradu Hesdinu je imel posebne mehanske močice. Eden te je poskropil z mrzlim curkom vode, ko si šel mimo; drugi te je spet zagrabil in te namazal po ovoci obraza s črnim. Kar naenkrat o se tla udrila in gostje so se znašli sredi črede goved.

Prav podoben temu Filipu je bil grof von Ross iz Berlina. Ta je imel bolezen, da je vse mogoče stvari zvlekel v svoje dvorane. Gnala kitajska jajca, rimski denar, perzijske pipe, indijanske lobanje in podobno navlako je spravil v svoje muzeje. Pod vsak predmet pa je mesto napisal postavil kak rek iz sv. pisma.

Noč je imel za dan.

L. 1850. je živel v Berlinu čudak svoje sorte. Ob sedmih zvečer je vstajal, potem je zajtrkoval in šel h koncertu. Potem je šel za par ur v živalski vrt in okrog polnoči je začel obupno iskati »kosilo«. Od restavracije do restavracije je tekal. Ob treh ali štirih je prihajal ves utrujen domov in je začel igrati na klavir, dokler se niso začeli sosede jeziti. Zjutraj ob sedmih se je ves utrujen spravil v postelj. Mož se je počutil nesrečnega zastran tega načina življenja, vendar si ni mogel kaj, da bi svojega življenja ne nadaljeval.

Še celo vrsto čudakov pozna zgodovina, toda čemu bi jih naštevati, ko pa imamo vsak svoje čudaške napake. Kar izpreglejmo si jih, pa bo lepo na svetu!

Starokitajska legenda.

Živel je nekoč berač. Od praga do praga je prosjačil. Stražnik mu je grenil življenje ter zahteval vsak dan več odstotkov.

Tedaj je šel berač v svetišče in je molil: »Če bi bil jaz stražnik, bi Ti olepšal svetišče, o Bog.« Bog je dejal: »Bodi!« In berač je postal stražnik, predstojnik svojih sotrpinov od večeraj. Pobiral je od njih visoke davke, da bi olepšal svetišče. Berači so ga šli zatožiti mandarinu.

Berač je šel zopet prosit: »Mandarin je mogočnejši od mene.« Bog je dejal: »Postani mandarin.« Pride cesarjev odposlanec nadzorovat novega mandarina. Ta je bil reven in ni mogel odposlanca podkupiti. Odposlanec po ve cesarju, da je prejšnji mandarin obogatel na svojem mestu, novi pa kar odira prebivalce. Cesar je ukazal odpušiti ožeruškega mandarina.

Vnovič se vrže v pagodi na kolena: »Cesarjev odposlanec je mogočnejši ko jaz. Naj postanem jaz poslanec, pa ti sezidam novo svetišče.« In je postal. Svojo pokrajino pa je tako odiral, da se je ljudstvo uprlo in je cesar ukazal oblastnika obglaviti.

Četrtrič stopi v pagodo: »Bog, daj da sem hitro cesar, sicer ne morem zgraditi obljubljenega svetišča.« »Bodi!« Zdaj je vladar ljudstva. Berač je zadovoljen, v rumeni nosilnici in v dolgem sprevodu se je dal prenašati od palače do palače, od žene do žene. Toda nebo ni milostno. Eno leto, dve, že tri zaporedoma ni nič dežja. Ljudstvo vpije: »Smrt cesarju!«

On se obrne do Boga: »Daj, da bom nekaj na nebu.« »Bodi solnce!« Ah, saj res, solnce je gospodar ozvezdij, je več ko vsi cesarji. Toda prihuljeno se priplazi oblak in zakrije solnce. O, ti oblak, torej si močnejši od solnca. In Bog zopet ukaže: »Dobro, bodi oblak.« Pa je deževalo in deževalo, da so se zemlja in ljudje utapljali. Oblaka ni to nič brigalo. Toda glej, trčil je ob vrhunec gora in ne more dalje. O, ti kupec zemlje, ti si torej še močnejši!

Iz oblaka postane greben gora, ki kraje oblakom vode. Ljudstvo je hvalno. Toda že par tisočletij so krti in podobna laznina rili v osrčju gore in jo spodkopali. Novi bog je postal nemiren, češ tu je nekaj, kar še več premore ko jaz. Dobro; postal je krt. Pa je prišel reven človek, ki je krte moral in jih je prodajal, da se je preživljal.

Krt, oziroma berač je hotel postati lovilec krtov, to se pravi reven človek, ki se z lovom na nje preživlja. Tako je berač postal zopet berač.

Listnica uredništva.

Idrijske vdove: Verujemo, da ste potrebne, a drugič frankirajte pismo, da ne bomo plačevali poštnih kazni.

To velja tudi za mnoge druge, ki ne nalepijo na pismo dovolj znamk. Dosedaj smo plačevali kazni, v bodoče pa ne bomo več sprejemali nezadostno frankiranih pisem.

Za umnega gospodarja.**Gospodarski koledar za avgust.**

Davki. V dneh od 10. do 18. avgusta plačaj četrti obrok davkov. Ne zamudi s plačilom niti dneva, ker boš moral drugače plačati vsaj 4-odstotno doklado. Če se nočeš postavljati v vrsto pred izterjevalnico in točno veš, koliko imaš plačati, pošlji denar po poštni položnici.

V hiši: Solnce je zdravje, pusti mu prost dohod v stanovanje. Pripravi primerno shrambo za krompir, preskrbi si dobro zimsko pšenico, potrebno Tomaževo žlindro in superfosfat za jesensko setev.

V kleti imaš večinoma prazne sode. Ali jih držiš v redu? Na vsak način pazi, da se ti soda preveč ne razsuši in da je dobro zažveplana.

V hlevu pazi na krmo in na snažnost. Ne krmi živine z ugreto deteljo, da ne boš imel sitnosti in skrbi radi napenjanja. Tudi rosne krme ne dajaj živali! Hlev skidaj vsak dan, gnoj kviri zrak v hlevu. Okna in vrata naj bodo odprta, a zamrežena, da ne bodo imele muhe dohoda k živalim. Če držiš žival čez

dan v hlevu, ženi jo vsaj pod večer malo na zrak; če le mogoče vsaj malo na pašo. — Voda stori tebi prav dobro, zato se rad umivaš in tudi koplješ. Pa tudi prašičem privošči malo kopeli. Neodpustljivo je, če imaš prašiče umazane. Operi jih večkrat; rajše bodo potem žrli, boljše se razvijali in bolj jih boš vesel.

Vrt zahteva dela. Če nimaš čez dan časa, pozanimaj se za vrt vsaj zvečer in zjutraj. Glavno opravilo na vrtu bodi zalivanje, plet in okopavanje zelenjave. Plevel v vrtu je tvoja sramota. Čas je za setev cvetnega kapusa (karfijole) in brokol. Ali si že vsejal zimsko solato (endivijo), špinačo in motovilec? Tudi lahko še seješ zelen radič in pa tudi rdečega, katerega boš pod zimo skopal in vložil v klet. Mlade, komaj pognane rastlinice obsenči z vejami, da jih ne bo solnce zamorilo. Vsa prazna mesta v vrtu zasadi z zeljem, bodisi s kapusom ali ohrovatom (vrzotami) in s peso. Če ne bo mogla vsega porabiti družina, boš lahko dal živalim.

Na vrtu morajo biti tudi cvetlice. Najlepše so vrtnice. Sedaj je čas za cepljenje vrtnic v speče oko (okuliranje).

V sadovnjaku: Ponekod pritiska suša, sadnemu drevju rumene listi, ker puste kmetovalci okoli sadnega drevja plevel, ki srka iz zemlje zadnjo vlago. To ni prav. Veš, prijetno je obirati sadje in ga drago prodajati, a ne za bi, da je tudi sadno drevje krava, ki se molze pri gobcu. — Ne pozabi v tem mesecu cepiti v speče oko. Sedaj je čas. Cepiče vzemi le s takih dreves, ki jih poznaš in od katerih veš, da dobro rode. Ne nabavljaj si cepičev od daleč. — Pobiraj pod drevjem vse odpadle in piškave plodove, skuhaj jih in daj jih prašičem. Ne bodi v tem oziru nemaren! Grdo je spomladati tarnati nad mnogimi gosenicami in drugimi škodljivci, sedaj pa puščati piškav sad pod drevjem. Vsak piškav sad skriva novo zalego škodljivcev.

Na njivi kopljemo krompir, ki je letos v splošnem prav lep. Pusti krompirjeve gomolje skozi par ur na solcu, da se dobro posuše. Nikdar ne spravljaj v shrambo vlažnega krompirja, ker bo začel gniti. V shrambi ne stavi krompirja v velike kupe, temveč razprostri ga po kakem podu, da se osuši in da odpade zemlja. Potem pa ga večkrat preglej in odstrani vse nagnite gomolje.

Odstrani z njive vsa snetljiva koruzna stebila. Najboljše storiš, da jih sežgeš. S tem, da taka stebila pokrmiš živini, nisi zatrl bolezni, temveč jo širiš. Snetljivost se širi namreč z malimi trosi, ki ostanejo živi tudi v kravjem želodcu in v gnoju, s katerim pridejo zopet na njivo, samo v večji meri. Ogenj uniči trose.

Pazi na krmske rastline, kot na peso, repo in zelje. Gnojnica bo vsem tem sadežem še obilo koristila. Gnojnica bo pospešila tudi rast čimkvantina. Ajdi pospešiš rast s čilskim solitrom.

Na senožeti: Kedaj si spravil domov prvo košnjo? Mnogi spravljajo domov malovredno slamo mesto prvovrstnega sena. Potem pa tožijo, da je žival kriva, če ji tako seno ne teče. Zapomni si enkrat za vedno, da je treba seno in deteljo zgodaj kositi. S prvimi cveti nastopi čas za košnjo. Otavo pokosi čimprej, da se senožet za jesensko pašo dovolj obraste.

V vinogradu: Stanje vinograda v avgustu kaže na skrbnega ali lenega gospodarja. Če je vinograd čist, lep oplet, je veselje pogledati pod trte, posebno letos, ko tako kažejo. Grozdje vise, jagode se polnijo in obljublajo prvovrstno in obilno kapljico. So pa tudi nasprotni slike. Vse polno vinogradov je obraščenih s plevelom, slak se je ovil okoli grozdov. V takem vinogradu bodo ostale jagode drobne in

ob trgatvi bomo morali cukati grozde iz obsema slaka in mnogo jagod se bo odtrgalo in popadalo. Trgač bo preklinjal slak, v resnici pa bi moral grajati vinogradnikovo lenobo. Očistite vinograde plevela, plevel pa posušite in magari pokrmite, saj nimate polnih senikov.

Tudi avgusta meseca moramo še skropiti letošnje cepljenke proti peronospori. Mladice naj bodo lepo privezane. Ali si že precepil v speče oko take trte, ki slabo rode? Še malo časa imaš za to opravilo. Si li odrezal, kot ti je svetoval »Novi list«, suhe dele tistih trt, ki so v zimi zmrznile?

Trg s kmečkimi pridelki.

Breskve: V Gorico pride dnevno 5 do 8 kvintalov, v Trst še manj domačih breskev, večinoma vrste triumf. Cena jim je 2.50 do 4 lire kg. V celoti jih je občutno premalo in izvozniki ne morejo zadovoljiti niti enega popraševalca iz inozemstva. Kmetovalci, sadite breskve, a ne samo najzgodnejše, temveč tudi take, ki zore od srede julija pa vse do septembra.

Hruške: Dobrih hrušk pride na trg prav malo, več pa malovrednih. Cene se ravna po blagu, in sicer v Trstu od 1 do 3 lir za kg, v Gorici se prodajo figovke in roženke po 2 do 2.50, ostali drobiž od 1 do 2 lir za kg. Blago je v splošnem črvido in poškodovano od toče.

Jabolke je malo. V Trstu jim je cena od 1.30 do 1.50, v Gorici od 80 cent. do 1.50 za kg. Tudi zgodnja jabolka gredo v inozemstvo.

Marelice ni več. Zadnje so šle po 3 lire.

Čimberji so zginili, začeli so renklodi in druge slive. Cena renklodom je od 1.80 do 2.40 za kg. Blaga je odločno premalo na trgu in ni mogoče niti od daleč zadovoljiti vseh povpraševanj iz inozemstva. Kmetovalci sadite renklode, posebno vrsto Kirke. Nemci so tega blaga lačni.

Smokevi pride na goriški trg tudi 20 kvintalov na dan, cena jim je 1.80 do 2.40 za kg.

Krompir ima mrtvo kupčijo. Iz Trsta gredo majhne količine v Jugoslavijo. V splošnem je cena 30 do 35 lir kvintal.

Zelenjava: V inozemstvo gredo paradižniki, katerih je na trgu vse polno. Cena v Trstu 25 do 30 stot. za kg, v Gorici 25 do 35. V inozemstvo gredo še vedno kumarice in fižol v stročju, katerega je na trgu obilo, samo v Gorici do 20 kvintalov dnevno. Cena mu je 60 do 70.

Tako se dela.

Pred par dnevi smo imeli priliko uživati gostoljubnost nekega kmetovalca v goriški okolici, ki nam je pri nesel na mizo poleg drugih dobrot domače hiše tudi krožnik debelih in sočnih breskev vrste triumf.

Pokrepčali smo se in šli gledat posestvo. V precej velikem vinogradu ni bilo pod trtami niti najmanjšega plevela, vse trte so bile okopane, poganjki lepo povezani; umljivo, da je bil pogled na grozdje naravnost prekrasen.

Pregledali smo nasad breskev. Ne-

katera drevesa so bila že obrana, na drugih pa je še rdečela obilica žlahtnega sadu. Sad je bil lepo razredčen, zato tudi enakomerno razvit. Posestnik je rekel, da je dobil letos do sedaj nekaj nad 4000 lir za breskve, na približno še toliko pa upa. V splošnem je prodal do sedaj breskve po 4.20 lir za kilogram.

Kako pa so tudi gojene te breskve? Četudi so bila nekatera drevesa že obrana, torej popolnoma brez sadu, so jih ravno dotični dan okopavali, tako da tudi pod breskvami ni bilo opaziti najmanjšega plevela. Med vrstami breskev tudi ničesar ne raste. Poleg tega so vse breskve pred kratkim lepo obrezane v zeleno, kot pač zahteva prava nega breskve.

Veseli je igralo na licu, ko smo čestitali pridnemu posestniku in celotni družini, kajti opazili smo, da pridno dela vsa družina. K slovesu smo si nabrali še nekoliko breskev za naše lastne uredniške želodce in se poslovili.

Vprašam Te, ali bi tudi Ti rad dobil 4000 lir za breskve? Vem, da bi jih rad dobil! Če pa hočeš dobiti lepe dohodke od breskev, ne misli, da zadostuje le vsaditi drevesce in potem čakati, kedaj sad dozori. Potrebno je delati in to skozi vse leto. Potem si tudi lahko gotov, da bo tvoj trud poplačan.

Agrarna posojila.

Za zidanje kmečkih poslopij — kmečkih stanovanjskih hiš, kleti, hlevov, — se lahko dobi posojilo po 4% letnih obresti proti vknjižbi. Posojilo mora biti povrnjeno najpozneje v 15 letih. Prošnja se lahko vloži do 30. novembra 1929.

Enako obrestno posojilo je mogoče dobiti za izboljšanje kmetije, predvsem za zgradbo gnojniških jam, za zgradbo silosev za okisanje krme, nasade murv itd. Za ta posojila je treba podpisati menico, katero se plača v petih letnih obrokih. Prošnja za ta posojila je treba vložiti do konca tega meseca (31. julija).

Kdor želi eno teh posojil, naj se obrne za pojasnila na Popotni kmetijski urad (Cattedra ambulante d'agricoltura) v Trstu, Sežani, Postojni, Reki, Bistrici, Pazinu, Kopru, Gorici, Ajdovščini, Idriji, Tolminu in Trbižu ali pa na hranilnice (Casse di Risparmio) kot je v Gorici Mont, v Trstu Cassa di Risparmio Triestina, ter na davčne izterjevalnice, ki jih vodijo te hranilnice.

Sežanski trg.

Na trg v Sežano je bilo prignanih od 12. januarja do 22. maja t. l. 8936 glav živine, in sicer: krav, volov in telet 4613, konj 1323, prašičev 3000. Cena goveji živini boljše pasme je šla od 350—400 lir za stot žive teže. Konji boljše pasme do 4500 lir glava. Prašički 5—8 tedenski od 90—130 lir glava. Kupčija, zlasti z volovi in molznimi kravami, je bila prav dobra. Razun živine se prodaja na trgu tudi železno kmetijsko orodje, steklena posoda, kot lovina, usnje, čevlji, manifaktura, obleka, lese na. V spomladanskem času trte in sadno drevje itd. Trgovcem se nudi prilika za kupčije, ker imajo železniške in avtomobilne zveze na vse strani. Prihodnji tržni dan bo 12. avg. t. l.

Objave.

Porcijunkula v Logu pri Vipavi dne 1. in 2. avgusta 1929.

Kakor že štiri leta, tako se bo tudi letos vršila porcijunkulska pobožnost pri Materi božji v Logu pri Vipavi. Red bo takle:

Četrtek dne 1. avgusta: Ob 3. popoldne pričetek spovedovanja. Ob 8. zvečer pete litanije Matere božje in blagoslov. Po blagoslovu se ne bo več spovedovalo.

Petek dne 2. avgusta: Ob 5. zjutraj pričetek spovedovanja. Ob 6. pridiga, po pridigi sv. maša pred sv. Rešnjim Telesom; med sv. mašo obhajanje po cerkvi. Potem še več sv. maš. Ob 10. pridiga in sv. maša s petjem pred sv. Rešnjim Telesom; po sv. maši litanije vseh svetnikov in blagoslov za sklep pobožnosti. — *Deset spovednikov bo ves čas na razpolago.* — *Predstojništvo cerkve Matere božje v Logu pri Vipavi.*

Dijaški zavod

»Alojzijevišče« v Gorici.

Odbor »Alojzijevišča« v Gorici sporoča, da bo v prihodnjem šolskem letu 1929/30. sprejel v zavod proti plačilu:

1. učence, ki so z dobrim uspehom dovršili 4. razred ljudske šole in ki se želijo pripraviti za sprejemni izpit v 1. razred katerekoli srednje šole z italijanskim učnim jezikom (gimnazije, realke, učiteljske in pripravljalne šole za praktične poklice, ki bo letos otvorena mesto dosedanje komplementarne šole). V ta namen bomo tudi prihodnje šolsko leto otvorili v zavodu pripravnico za srednje šole, t. j. 5. razred ljudske šole, v katerem se bodo gojili predvsem oni predmeti, ki pridejo v poštev pri sprejemnem izpitu za 1. razred srednjih šol.

Prošnji za sprejem v zavod naj prosilci priložijo sledeče listine:

1. krstni list (na kolkovanem papirju za 4 L);
2. zadnje šolsko spričevalo;
3. spričevalo o cepljenju koz (na nekolkovanem papirju);
4. spričevalo dušnega pastirja o nravnem vedenju prosilca.

2. Sprejeli bomo tudi gotovo število vzornih lanskeletnih gojencev, ki nameravajo obiskovati tukajšnje javne srednje šole. Tudi ti bivši

gojenci morajo vložiti prošnjo, kateri na priložijo spričevalo dušnega pastirja o obnašanju med počitnicami.

Prošnje s predpisanimi prilogami je treba poslati do 31. avgusta t. l. na naslov: Odbor Alojzijevišča (Aloisianum), Gorizia, Via Ponte Isonzo 3.

Ustmena pojasnila daje vodstvo zavoda vsak dan od 9. do 11. ure dopoldne, izvzemši nedelje in praznike.

Za vojne sirote.

Vojne sirote, ki obiskujejo srednje ali višje šole ter so iste z dobrim uspehom izvršile, dobe lahko učno podporo. Prošnje je treba vložiti do 31. t. m. Pojasnila daje anagrafski urad v Gorici.

Za otroke

sirote po uradnikih samoupravnih teles je razpisanih 32 učnih podpor za ljudske, 20 za srednje in 20 za višje šole. Več se izve na mestnem županstvu (tajništvo) v Gorici.

Shod »Skalnice«

bo v nedeljo dne 28. t. m. ob štirih popoldne v cerkvi sv. Ivana v Gorici.

Predsedništvo.

Sv. leto v Vipavskem Logu.

Župni urad v Vipavi naznanja, da je visokočastiti knez nadškofski ordinarijat v Gorici določil, da lahko zadobé verniki odpustke letošnjega svetega leta, ako poleg drugih zapovedanih del še šestkrat obiščejo božjepotno cerkev Matere božje v Logu pri Vipavi. Ako se pa obiski vrše v procesijah zadostujejo tudi samo trikratni obiski. Vsem prijateljem Vipavskega Loga z veseljem naznanjamo to duhovno dobroto.

Plavalna tekma.

V nedeljo 28. jul. se bo vršila v reki Vipavi od kasovskega mosta doli plavalna tekma. Začetek po drugi maši. Udeležba prostovoljna.

Nihče več ne bo izbiral in kupčije ne razdiral, saj to ve že vsako dete, da najboljša »Pekatete« so zavite le v pakete.

premoženja. Oče in mati si pa razdelita med seboj nujni delež (eno tretjino) po enakih delih, tako da dobi vsak po eno šestino celotnega premoženja. Če pa je eden ali drugi izmed njih umrl, dobi celoten nujni delež (eno tretjino) preživeli oče ali preživela mati. Če pa je umrl oporočnik brez otrok, če so umrli njegovi starši, pritiče nujni delež staremu očetu in materi.

Zakonski drug in nujni delež.

Po italijanskem zakonu ima tudi zakonski drug (mož in žena) pravico do nujnega deleža. Poudariti pa je treba, da ima preživeli zakonski drug pravico samo do užitka na dotičnem delu premoženja, ki mu pritiče kot nujni delež, nikakor pa ne pravice do lastnine.

Ali ima zakonski drug pravico do nujnega deleža v slučaju ločitve?

Mož in žena nimata eden proti drugemu pravice do nujnega deleža, če sta se sodnijsko ločila; če se je pa ločitev sporazumno izvedla, imata pravico do nujnega deleža.

Koliko znaša nujni delež zakonskega druga?

Velikost nujnega deleža zakonskega druga je odvisna od tega, če in kakšne druge nujne naslednike ima še oporočnik.

Razlikujemo tri slučaje:

1. oporočnik je zapustil zakonske otroke. V tem slučaju pritiče preživemu zakonskemu drugu kot nujni delež užitek od tistega dela dedščine, ki bi ga dobil kot nujni delež v last, če bi bil sin ali hči oporočnikova. N. pr. oče (mož) je napravil testament; zapustil je sina in ženo; žena ima v tem slučaju pravico do užitka ene četrte dedščine, ker bi dobila eno četrto dedščine v last, če bi bila sin ali hči oporočnikova.

Ženina pravica do užitka pa ne sme zmanjšati otrokove pravice do nujnega deleža. V našem slučaju ima sin pravico do cele polovice dedščine. Zato dobi žena užitek na drugi polovici dedščine in ne na polovici, ki je pripadla sinu kot nujni delež.

2. Oporočnik ni zapustil zakonskih otrok, pač pa očeta, mater, starega očeta ali staro mater. V tem slučaju ima preživeli zakonski drug pravico do užitka ene četrte dedščine.

3. Preživeli zakonski drug ima pravico do užitka ene tretjine dedščine, če ni oporočnik zapustil ne zakonskih otrok, ne očeta, matere, starega očeta in stare matere.

Kako se lahko uredi užitek zakonskega druga?

Užitek se uredi sporazumno med zakonskim drugom in dediči. Uredi se lahko na ta način, da zagotovijo dediči preživemu zakonskemu drugu do smrti dohodek, rento; da prepuste dediči zemljišče ali hišo zakonskemu drugu v užitek ali da mu dovolijo uživanje obresti glavnice, ki tvori del dedščine. Če ni mogoče tega sporazumno urediti med dediči in zakonskim drugom, uredi zadevo sodnja. (Dalje.)

Nove postavbe.

Nujni delež. (Porzione legittima.)

Kaj je nujni delež?

Pod nujnim deležem (italij.: porzione legittima) razumemo tisti del premoženja, nad katerim ne sme oporočnik svobodno razpolagati, marveč ga mora v celoti zapustiti nekaterim najbližnjim svojcem: otrokom, staršem in zakonskemu drugu. Osebe, ki imajo pravico do nujnega deleža, se imenujejo nujni nasledniki.

Kdo ima pravico do nujnega deleža?

Pravico do nujnega deleža imajo tile:

1. oporočnikovi zakonski otroci;
2. oporočnikovi zakonski starši;
3. preživeli zakonski drug;
4. oporočnikovi nezakonski otroci.

Zakoniti otroci in nujni delež.

Pravico do nujnega deleža imajo najprej oporočnikovi zakonski otroci. Če je umrl oče, pritiče nujni delež najprej njegovim sinovom in hčeram. Istotako pritiče nujni delež otrokom

oporočnikovih sinov in hčera, če so ti pred njim umrli. Del nujnega deleža, ki bi ga moral dobiti umrli oporočnikov sin ali pa umrla oporočnikova hči, čobijo njihovi otroci.

Koliko znaša nujni delež zakonskih otrok?

Člen 805. italijanskega civilnega zakona določuje, da sme oporočnik pri oporoki svobodno razpolagati samo s polovico svojega premoženja, če ima otroke. Druga polovica pritiče njegovim otrokom kot nujni delež. Med oporočnikove otroke in otroke njegovih otrok (vnuke in vnukinje) se razdeli nujni delež po enakih delih. Razume se, da dobijo vsi vnuki in vnukinje skupaj samo tisti del, ki bi ga drugače dobil njihov oče ali njihova mati.

Koliko znaša nujni delež staršev?

Če oporočnik nima otrok, pač pa očeta in mater, pritiče nujni delež očetu in materi. Očetu in materi pritiče ena tretjina celotnega oporočnikovega

Poslovni občinski davek in kmetje.

Nekatere občine so obdačile s poslovnim davkom (Tassa di esercizio e rivendita) tudi kmete, ki lastnoročno obdelujejo svoje zemljišče. Notranje ministrstvo je zato s posebno okrožnico opozorilo občine, da ne smejo obdačiti z zgoraj omenjenim davkom majhnih in srednjih kmetov, ki lastnoročno obdelujejo svoje posestvo.

Omejitev pri najemninah.

Na vprašanje mnogih, kako je sedaj urejen odnos med hišnimi najemniki in najemodajalci, odgovarjamo tole:

Do 30. junija 1930. se morajo najemninske cene še vedno ravnati po določbah kr. odloka zakona od 16. junija 1927. št. 948. Do 30. junija 1930. ne smejo torej najemninske cene pri stanovanjih s petimi sobami, ki so bila za stanovanje pripravljena pred 1. januarjem 1930., presegati štirikratne najemninske cene, kakor jo je plačeval isti ali pa drugi najemnik 1. 1914. Ako so nastala stanovanja za stanovanje s posobna šele po 1. januarju 1919., je moral najemodajalec najemnino znižati za 15% od 1. julija 1927. dalje, če je obsegalo stanovanje samo pet sob. Ako pa je stanovanje obsegalo do osem sob, je moral najemodajalec znižati najemnino za 10%. Če so pa služili najemninski prostori za trgovino ali pa za druge nestanovniške namene, je moral najemodajalec od 1. julija 1927. dalje znižati najemnino za 10 do 20%.

Te določbe ostanejo v veljavi do 30. junija 1930.

Po 30. juniju 1930. ne bodo hišonajemninske pogodbe podvržene nobenim omejitvam več, marveč bodo popolnoma proste.

Le radi izgonov bo imel tudi še po 30. juniju 1930. okrajni sodnik pravice, ki mu jih daje kr. odlok zakon od 6. maja 1926. št. 943. Toda izgon ne bo mogel biti več kot dvakrat odložen in ne za več kot za šest mesecev. Izgoni, ki bi se morali izvršiti od 1. julija 1928. do 30. junija 1930., se pa vendar lahko odložijo za eno leto, toda ne čez 31. dec. 1930.

Nove trgovske knjige.

1. Dnevnik (Libro giornale).

Dnevnik je knjiga, v katero mora vpisovati vsak trgovec, trgovska družba in zadruga vse, kar prejme in izda, to je vse dohodke in stroške trgovine: kupovanje in prodajanje blaga, izstavljanje, šifriranje in plačevanje menic itd., in sicer dnevno. Razen tega mora zapisovati mesec za mesecem tudi vse svote, ki jih je porabil za svoje hišne potrebe (blago, vzeto iz trgovine in denar), in sicer brez ozira na to, če jih je vpisal v kako drugo knjigo, ki po zakonu ni predpisana.

V dnevnik mora vpisovati trgovec vse presjemke in izdatke v tistem redu, v katerem so se vršili. Praznih vrst ne sme puščati, enako tudi ni dovoljeno brisati vpisane postavke. Sme jih pa črtati, toda le tako, da ostanejo čitljive.

Kolkovanje dnevnika.

Preden začne trgovec dnevnik vporabljal, ga mora dati kolkovati, bodisi z navadnimi kolki, ali pa s posebnim pečatom (bollo a punzone). Če je kolkovan z navadnimi kolki, morajo biti ti razveljavljeni edino le s pečatom registrskega urada.

Kolkovati je treba vsako četrto stran dnevnika z 10 stotinkami.

Gospa MARIJA vd. ZORNIK, rojena KLAVORA

stara 86 let, iz Črezsoče je po kratki bolezni obdana od svojih dragih in okrepčana s tolažili svete vere dne 16. julija v Trstu mirno v Gospo lu zaspala in zapustila v globoki žalosti sinove Josipa, Ivana in Franca, hčeri Marijo por. Rupena in Frančiško por. Gosnar ter zeta Franca in Andreja, nečake in sorodnike, ki javljajo žalostno novico vsem prijateljem in znancem. Zahvaljujemo se vsem, ki so jo spemili na zadnji poti.

Blaga pokojnica je bila pokopana dne 17. julija ob 5. uri pop.

Prvo pogrebno podjetje, Trst, Corso Vitt. Em. III št. 47

Zdravnik

dr. JOSIP POTRATA

sprejema

od 10. - 13. in od 15. - 16. ure

V GORICI

Via delle Monache št. 1
nad lekarno Pontoni

Gostilna „Alle Corriere“

v Trstu via Romagna N. 4 (116 Caffè Fabbri)

Domača kuhinja. Izborno vipavsko in istrsko vino ter kraški teran. Postajališče potni. avtomobilov in shajališče ljudi z dežele.

Uljudo se priporočata

STRANCAR in PERIC

Radi konca sezije **velikanska razprodaja** vseh poletnih predmetov po **smešno nizkih cenah**

ALL' ECONOMIA FAMILIARE

Trst - Piazza Ponterosso N. 4

Svila fantazija	od 2-90 Lit. naprej
Svileno platno	„ 4-90 „ „
Svila foulard	„ 5-90 „ „
Crepon črtan	„ 2-90 „ „
Mušlin fantazija	„ 1-50 „ „
Perkal z jamčeni barv	„ 3-50 „ „
Zefir za srajce	„ 1-70 „ „
Popelin za srajce	„ 4-50 „ „
Kopalne obleke	„ 13-50 „ „
Kopalne hlačke	„ 3-50 „ „
Gobaste obrisače	„ 1-90 „ „
Kreton za kopališče	„ 2-90 „ „
Madapolan	„ 1-90 „ „
Platno Madonna težko	„ 2-50 „ „
Platno za rjuhe	„ 4-50 „ „
Domače platno	„ 2-90 „ „

Velika izbira otroških in moških majic, otroških, ženskih in moških nogavic, lanenega platna, starega platna, žepnih rut, čipk, vezenin itd. itd. po najugodnejših cenah.

Zahvala.

V bridki žalosti, ker smo izgubili našo tako iskreno ljubljeno mamo in sestro

Matildo Saunig-Vollat

se toplo zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali v urah britkosti. Posebej se zahvaljujemo veleč. gospodu kuratu Zamarju za tolažbe sv. vere; veleč. g. drju Beviglii, ki je z vso skrbljivostjo lajšal bolečine blagi pokojnici tekom njene bolezni; vsem sorodnikom in prijateljem ter množici, ki je spremljala rajnico na zadnji poti.

Bilje, 16. julija 1929.

Sin Egizio s sestrami in brati.

Zobni zdravnik

dr. Robert Hlavaty

sprejema

od 9. do 13. in od 16. do 19. ure

V TRSTU

via S. Lazzaro št. 23-II.

Ob sredah in sobotah ordinira

V POSTOJNI

Darovi za birmo

izredno nizke cene,

velika izbira samo v

ZLATARNI F. BUDA

TRST - Corso Garibaldi 35

Tvornica tehtnic, uteži in mer Giuseppe Florenc & C.o

TRST, via Vidali 9, tel. 84-03

z veliko izbero uteži, mer

in tehtnic oblastveno odobrenih iz domačih in ino-

zemskih tvornic.

Popravljamo najrazličnejše tehtnice po zelo nizkih cenah. Za dobo popravila damo tehtnice in uteži na razpolago brezplačno.

„Al buon mercato“

TRST - Via Arcata 16 - TRST

Velika zaloga moških in deških oblek. - Izbira najnovejših flanelastih hlač, delavskih oblek in posameznih hlač in jopičev.

Govorimo slovenski. Cene zelo ugodne.

Tvrška Teod. Hribar - Gorica

CORSO G. VERDI št. 32

priporoča svojim starim odjemalcem domače in inozemsko blago vseh vrst, posebno veliko izbero črnega sukna za čast. duhovščino in platno znanih tovarn Regenhart & Raymann za cerkvene prte.

Perilo za neveste od najnavadnejših do najfinejših vrst in vse potrebno za njihovo popolno opremo.

BLAGO SOLIDNO.

CENE ZMERNE.

Prvo vidiranje.

Kolkovano knjigo nese trgovec na sodnijo (tribunal, ali kjer tega ni, na preturo), kjer kancelist opremi vsak list (štiri strani) z zaporedno številko in svojim podpisom.

Na zadnji strani pa potrdi, koliko listov obsega knjiga in pod to napiše datum in svoj podpis.

Pristojbina za prvo vidiranje je sledeča:

- a) za dnevnik, ki imajo do 200 strani 10 lir;
- b) od 200 do 400 strani 12 lir;
- c) od 400 strani naprej 35 lir.

Pri knjigah, kjer se piše na dve strani hkratu, kot n. pr. pri ameriškem dnevniku, se računata 2 strani za eno stran.

Pristojbino plača trgovec v kolkih, ki jih nalepi na knjigo in katere sodnija razveljavi z masnim pečatom.

Vsakoletno vidiranje.

Vsako leto enkrat mora trgovec nesti dnevnik na sodnijo (tribunal ali preturo), kjer mu ga vidirajo pod sodno vknjižbo. Kjer ni preture, napravi vsakoletno vidiranje lahko tudi notar. Pristojbina za vsakoletno vidiranje je:

- a) za knjige do 200 strani 6 lir;
- b) za knjige od 200 do 400 strani 12 lir;
- c) za knjige nad 400 strani 35 lir.

Pri vsakoletnem vidiranju razveljavi zalepljene kolke mesto sodnije lahko tudi notar s svojim pečatom.

Večja podjetja, ki imajo podružnice, lahko vodijo mesto enega tudi več dnevnikov. V tem slučaju morajo biti seveda vsi pravilno kolkovani.

2. Inventarna knjiga (libro inventario).

Na koncu vsakega leta mora narediti vsak trgovec v pravilno kolkovani inventarni knjigi inventar vsega svojega premoženja in nepremičnega premoženja in vsch svojih dolgov in terjatev.

Inventar se zaključi z bilanco in računom izgube in dobička in mora biti vsako leto od trgovca podpisan.

Kolkovanje in vidiranje knjige.

Kolkovanje inventarne knjige je enako kakor kolkovanje dnevnika: na vsako četrto stran pride kolek 10 stotink, ki ga razveljavi registrski urad, ali pa poseben pečat (bollo a punzone).

Glede prvega vidiranja inventarne knjige na sodniji veljajo ista pravila kakor pri vidiranju dnevnika. Pristojbina za prvo vidiranje je tudi ista kot pri dnevniku.

Vsakoletnemu vidiranju inventarna knjiga ni podvržena.

(Dalje pride.)

Trgovske knjige

vseh velikosti prodaja

Katoliška knjigarna v Gorici

Via Carducci štev. 2 — Montova hiša

Svojim odjemalcem jih na zahtevo tudi kolkuje in jim preskrbi sodniski vizum.

Inženir Gaberščik Oskar, Tolmin,

izvršuje vsa civilna inženirska dela in projekte; načrte in vse potrebno za priznanje vodnih pravic; merjenje in parceliranje zemljišč; zemljiške skice za kupoprodajne pogodbe; razne cennitve, itd. — *Uradije vsak dan.*

„Al gran Risparmio“

TRST - VIA S. LAZZARO 9

S. LEVI

Vedno novi dohodi po ugodnih cenah:

Odreзки po 1/2 metra	po cent. —.75
Kotenina, bela in rujava	po L 1.90
Platno »Credito«	po L 2.20
Domače platno	po L 2.90
Platno »Dovlas«, težko	po L 3.20
Platno za rjuhe, vioko 150 cm	po L 4.50
Platno za rjuhe, težko	po L 5.50
Platno za rjuhe »Dovlas« extra	po L 6.—
Svila za otroške obleke bela in modra	po L 2.80
Svila platnena za ženske obleke	po L 3.—
Tarlič za žimnice, težak, visok 120 cm	po L 4.50
Zefirji za srajce	po L 2.80
Popeljn za srajce	od L 3.50 naprej
Volnen mušlin, v vseh barvah	po L 9.—

VELIKA IZBERA »BORGO« ZA HLAČE IN VOLNENEGA BLAGA ZA OBLEKE.

Velika izbira perila za opreme nevest; prti, prtiči, brisače, kuhinjske cunje, posteljna pregrinjala, končena in svilena, robci, nogavice itd.

TVORNICI KLAVIRJEV**ANTON PEČAR**

prodaja - zamenjuje - popravlja in uglašuje klavirje in druga godala.

Cene zmerne!!

TRST, VIA VINCENZO SCUSSA 8

25

POROČNIH

S O B

IZBORNE KAKOVOSTI

RAZPRODAMO

po nezaslišano nizkih cenah.

Türk, TRST, Battisti 12

PAZITE NA ŠTEVILKO

Pošljamo na deželo!

Edina prilika!!

Josip Kerševani, Gorica

Piazza Cavour štev. 9

Zaloga šivalnih strojev, dvokoles, gramofonov, samokresov, pušk in vseh nadomestnih delov imenovanih predmetov.

Mehanična delavnica

Gorica - Piazza Cavour štev. 5

Bencin „Lampo“

Telefon št. 415, — — — Brzjavke: KERSEVANI, GORIZIA. CICLI E MACCHINE

Gospodinje!

Predno kupite kakršno koli blago, obiščite mojo trgovino kjer dobite: Madapolan po L 1.95, platno »Famiglia« 80 cm vis, po L 2.90, domače platno 70 cm vis, po L 1.80, zephir za srajce po L 2.50, svila fantazija po L 2.95, brisače po L 1.95, satin 120 cm po L 3.90, »creston« rožast po L 2.90, pristno platno 80 cm vis soko L 5.90. Velika izbira prtov, pregrinjal, maj, nogavic i. t. d. po najugodnejših cenah.

MARIJA ACCERBONI,

TRST — via Genova 21 — TRST

OTROCI

se igrajo večkrat na fleh in dobijo gliste, zajedavke, ki se morajo takoj uničiti, da ne nastanejo komplikacije.

ČOKOLADNI BONBON ARRIBA PROTI GLISTAM odpravi vse gliste.

V zelenih zavilkih po L. 1.— Prodaja se v vseh lekarnah.

ARRIBA

ČOKOLADNI BONBON PROTI GLISTAM

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje št. 114: Pred vojno sem plačeval za kuhinjo in sobo v pritličju 264 kron letno. Koliko sme zahtevati gospodar danes za iste prostore?

Odgovor: Največ štirikrat toliko lir, torej netno 1056 lir ali 88 lir mesečno.

Vprašanje št. 115: Ali morajo rokodelci, to je čevljarji, mizarji, kovači, itd. plačati davek in kakšen?

Odgovor: Vsak rokodelcec mora imeti licenco. Potem pa mora plačati vse davke, katerim je podvržen, na primer: če presegajo njegovi letni dohodki znesek 2000 lir, mora plačevati dohodninski davek (ricchezza mobile). Če ima hišo, mora plačevati hišni davek, od zemljišča zemljiški. Če daje zemljišče več kot 636 lir dohodka, mora plačevati zemljiški dohodninski davek, itd. Poseben davek, oziroma pristojbina, je samo licenca.

Vprašanje št. 116: Ali vstavim pri okulaciji oko na oko ali oko na gladki les?

Odgovor: Lažje in tudi boljše je oko na gladki les.

Vprašanje št. 117: Katera pšenica bi bila najbolj prikladna poleg Ardito in Gentile rosso?

Odgovor: Smo proti temu, da se vpeljujejo vedno nove vrste, posebno če niso pri nas znane in preizkušene. Zato sejte le tako vrsto, katero poznate kot dobro. Paziti pa morate pri žetvi, da dobite popolnoma zrelo in polno semensko zrno, ki ne sme biti omlačeno s strojno mlatilnico, temveč po najstarejšem načinu, to je s palico. Klase za seme pa je treba odbrati dokler pšenica še stoji.

Za preizkušanje novih vrst morajo skrbeti oblastvena preizkuševališča ali veleposestva in ne mali kmetje.

Vprašanje št. 118: S čim preprečim poleganje pšenice v mokrem vremenu, namreč da bi bila pšenica trdna?

Odgovor: Če bo imela pšenica močno stebel, ne bo plegla. Domači gnoj, gnojica in dušičnata umetna gnojila vplivajo na dolgost stebel, torej podpirajo poleganje. Gnojenje s superfosfatom in kalijevo soljo pa pospešuje trdnost stebel. Torej gnojite v izdatnejši meri s fosfornimi in kalijevimi gnojili. V pepelu je mnogo kalija.

Vprašanje št. 119: Imam dve kravi, ki sta se otelili pred pol letom in do sedaj se še nista pojali. Kaj je temu vzrok in kako naj pomagam?

Odgovor: Različni so vzroki premajhne pojatnosti in neplodnosti. Predvsem je treba vzrok dognati. Če boleha ta kravi na belem toku, bo dober uspeh dvomljiv. Način zdravljenja je opisan v knjigi »Kako zdravimo živino« na straneh 66, 68 in 71. — Mogoče bo v tem slučaju zadostovala španska muha, ki jo predpiše živinozdravnik.

Vprašanje št. 120: Kje bi lahko dobil nekaj drevesne vrste »Sevka«?

Odgovor: Vam najbližje jih dobite v razsadniku v Tolminu. Obrnite se tam na Popotni kmetijski urad (Cattedra ambulante di agricoltura).

Vprašanje št. 121: Ali lahko zapodim najemnika iz hiše, ker noče plačati najemnine?

Odgovor: Seveda, a le sodnim putem. Opozarjamo Vas na članek »Omejitev pri najemninah«.

Vprašanje št. 122: Kje je stopil Noe po vesoljnem potopu na suho?

Odgovor: Po svetopisemskem sporočilu na gori Ararat v Mali Aziji.

Poslano.*)

OBČNI ZBOR ZADRUŽNE ZVEZE V GORICI.

V nedeljo dne 14. t. m. se je vršil izvenredni občni zbor Zadružne Zveze v Gorici. Ta občni zbor je imel nalogo likvidirati komisarja in vrniti Zvezi, kolikor je v danih razmerah mogoče, upravo t. j. načelstvo, nadzorstvo in občni zbor. —

Komisar komendator Licurgo Petrella je točno ob določeni uri otvoril občni zbor in konstatiral sklepčnost.

Zapisnikarjem je imenoval gospoda Julija Savellija, župana v Šempasu, skrutinatorjem za volilni akt pa gospoda Karola Pahor, predsednika posojilnice v Opatjemselu in Gabrijela Bevka, predsednika Ljudske posojilnice v Cerknem.

Nato je prešel k prvi točki dnevnega reda in podal zborovalcem sledeče poročilo:

»Cenjeni zborovalci!

Imel sem čast razložiti Vam dne 22. marca m. l. z iskrenostjo in natančnostjo — s katero sem bil dolžan — položaj Zadružne Zveze.

Spominjam se, s kakšnimi besedami sem zaključil takrat svoje poročilo. Rekel sem: Sedanjí položaj Zveze se da rešiti kljub temu, da je zelo kritičen. Potrebno je le, da vzbudite v Vaših članih tisti čut vzajemnosti, s katerim ste bili prožeti že od vsega začetka za Vaše ustanove. — Drug moj poziv je bil: Oklenite se Zveze, podpirajte jo in zaupajte v njo, ker je to Zvezi neobhodno potrebno!

Svoje poročilo sem zaključil s sledečimi besedami: Ponosem sem, da imam ravno jaz čast sporočiti Vam, da se je tudi to težko in pereče vprašanje rešilo s širokogrudnostjo vlade v korist Vaših interesov.

Danes po preteku enega leta, se lahko skupno veselimo. Uresničila sta se oba pogoja rešitve, ki sem ju takrat označil kot potrebna. — Verovali ste tem mojim besedam in s podvojenjo silo pomagali pri delu v resnici očetovske narodne vlade. — Po drugi strani so se: Njegova ekscelencia načelnik vlade; poslanec Alfieri in Njegova ekscelencia Turati s Vami velenjeni predstavniki goriške provincije, prav goreče interesirali za usodo slovenskih zadrug. Hoteli so ugodno rešiti to krizo, katera bi imela sicer težke posledice za toliko ubogih delavcev.

Izrazimo svojo hvalečnost predvsem: Njegovi ekscelenci načelniku vlade, ekscelenci Turatiju in poslancu Alfieriju.

Ne smemo pozabiti tudi na »Istituto federale delle Casse di Risparmio delle Venezie«, ki je dal Zvezi na razpolago — na povabilo visoke vlade in oblastev — svoto petih milijonov lir, svota, katera po eni strani potrjuje resnost položaja, po drugi strani pa dolžnost, da se današnja skupščina zahvali temu močnemu denarnemu zavodu in njegovim voditeljem: gospodu gran ufficiaľu Maksu Ravà, predsedniku, in komendatorju Friedrichsensu, glavnemu ravnatelju tega zavoda.

Obrazložiti Vam hočem razloge, ki so me napotili, da sem spremenil Zvezina pravila. Razlogi so sledeči:

1. Potreba, da dam zavodu »Federale« potrebno jamstvo;

2. da spravim Zvezo v sklad z novimi socialnimi odredbami, katere je ustvaril duh fašistovske vlade.

Vse garancije, zahtevane od zavoda »Federale«.

Za članke pod zgornjim naslovom odgovarja uredništvo samo, v kolikor zahteva zakon.

»bite« obsegajo tranzitorične določbe, in jih dobite priključene zvezinim pravilom. — Omenjam, da nekatere spremembe pri sestavi načelstva in nadzorstva vsebujejo tudi del garancij, zahtevanih od zavoda »Federale«, odnosno so bile zahtevane — glasom členov 24 in 31 pravil — od zavodov, katerim daje zakon pravico, da so zastopane v načelstvu, kar je razvidno iz sporazuma, sklenjenega dne 4. aprila 1928. v Rimu med »Ente Nazionale della Cooperazione«, »Associazione nazionale delle Casse rurali« in »Confederazione nazionale degli Agricoltori«, zato nimam ničesar več za pripomniti pri teh členih, ki uvrščajo Zvezo med organizme fašistovske vlade.

Člen 24. pravi: Občni zbor izvoli v načelstvo, namesto kot prej 7 članov, samo tri člane, čemur imam pripomniti, da morajo od ostalih članov biti 3 izbrani po zgoraj navedenih bitjih iz včlanjenih zavodov, dočim ostalega — enega samega — in to predsednika, imenuje prefekt.

Od 7 članov načelstva mora biti vzeti 6 iz članov priključenih zadrug. — Vprašanje uvrstitve interesirancev v predstavništvo je bilo torej rešeno z največjo obzirnostjo.

Vrnivši se k točkam prehodnih določb o jamstvu, ne mislim izgubiti mnogo besedi za pojasnjevanje. Iste niso nič drugega nego opis temeljnega načela, da Zveza ne more dovoliti odstopa in izpustiti iz jamstva nobenega včlanjenega zavoda, dokler Zveza ne bo v položaju povrniti svojih dolgov. — Ta misel ni ničesar drugega nego uzakonitev onega čuta poštenosti, ki je v Vaših dušah. — S tem sem povedal dovolj.

Naravno je, da bodo člani, ko ne bodo več potrebovali pomoči od zavoda »Federale«, pridobili avtomatično pravico, izpremeniti zopet pravila in tudi eventuelno razpustiti Zvezo.

Vprašali me boste, kedaj se bo to zgodilo. Na to vprašanje Vam danes ne morem dati nihče točnega odgovora. Vendar Vam pa to zadevno lahko nekaj povem: Vsem Vam je znano, da je zašla Zveza v slab položaj edino zato, ker je financirala tri tvrdke, ki so porabile nekaj več kot dva milijona lir, in se mora smatrati precejšnji del tega kapitala kot izgubljen.

Katoliška tiskarna je uredila svoj dolg, ki ga tudi odplačuje, kar se ji mora šteti le v čast.

To, kar smo dosegli in uredili pri tej tvrdki, ne moremo trditi o Čevljarski zadrugi v Mirnu in o Zvezi soških mlekarov, dediču falirane tvrdke V. Cominotti & Co. v Trstu. Ti dve tvrdki sta bili in sta nevarni rani za Zvezo.

Toliko ena kot druga nista bili likvidirani radi premissljenih udobnosti. Ena predstavlja zaposlenost precejšnjega dela prebivalstva vasi Miren, druga pa možnost prejeti najvišjo ceno za mleko in njegove proizvode, torej rešitev enega najvažnejših problemov Soške doline. Naloge, katere je treba rešiti, tičeče se toliko ene kot druge tvrdke, niso malenkostne in tudi ne lahke.

Čevljarska zadruga pod vodstvom prezgodaj preminulega cav. Josipa Alnovija, spominu katerega se klanjamo, se je začela tehnično reorganizirati.

Zveza soških mlekarov se je začela šele uveljavljati na tržiškem trgu, nadomestujoč falirane Cominotti-ja.

Ne morem Vam in tudi nisem v položaju dati Vam natančnih podatkov teh dveh podjetij, kot le toliko, kolikor sem posnel iz razčunov pri Zvezi.

Kar se tiče Čevljarske zadruge je ta povisala svoj dolg pri Zvezi od Lit. 1.189.550.— na Lit. 1.317.497.—.

Soške mlekarne, dedič našega kredita odo-
brenega tvrdki V. Cominotti & Co. ki nam je
dolgoval Lit. 127.926.—, so danes dolžniki za
novih Lit. 196.182.—.

Vse to me je napotilo, da sem pozval Čev-
ljarsko zadrugo, kakor tudi Zvezo soških mle-
karn, da naj ne smatrajo Zadrugne zveze za
neizčrpljiv vir, iz katerega bi vedno na novo
in neomejeno prejemale denar. — Zato sem
vztrajal pri tem, da se je sprejelo v pravila
Zveze še naslednji dve točki:

Čevljarski zadrugi v Mirnu je dovoljen zad-
nji kredit v znesku Lit. 300.000.—, ker je dos-
sedanji kredit popolnoma izčrpan.

Zvezi soških mlekar, v kolikor nadomest-
je prejšnjo tvrdko V. Cominotti & Co. iz Tr-
sta, je dovoljen zadnji kredit v znesku Lit.
50.000, ker je tudi ta izčrpala dosedanji kredit.

Tako sem določil najvišjo mero dolga za
obe tvrdki, ter začrtal mejo, na katero bode-
te morali paziti, da se nikdar ne prekorači iz ka-
teregakoli vzroka. V slučaju pa, da bi se ne
mogli obdržati ti dve tvrdki s svojo lastno
močjo in spretnostjo svojih voditeljev na po-
vršju, potem ko smo ž njima tako širokogrud-
no ravnali, je najboljša, da se likvidirata.

Tako ravnanje bi zabranilo ali vsaj omejilo
škodo, katera bi lahko zadela Zadrugno zvezo
tudi v drugih sličnih slučajih.

Ne da bi s tem hotel odločiti, ali se lahko
aplicira v navedenem slučaju dispozicija zaka-
na z dne 29. 12. 1927. štev. 2587, sem smatral
za potrebno postaviti mejo kreditu, katerega
lahko dovoli Zveza poedinim svojim članicam.

Od danes naprej najvišji dovoljeni kredit
poedini članici ne bo smel presegati ene dvaj-
setine vlog, nahajajočih se ta čas pri Zvezi, če
gre za posojilnico; in ene štiridesetinke, če gre
za kako zadrugo.

Pri pregledovanju poslovanja prejšnjih let,
sem prišel do zaključka, da je potrebna ta me-
ja. Gre predvsem za to, da se spravi riziko v
ravnovesje z močjo Zveze in da se prilagodi
celo poslovanje temu zakonu ravnovesja, ki je
zakon harmonije in življenja, ne samo v naših,
marveč v vseh podjetjih. Pogreška, da bi se
dovolila polovica vseh vlog nahajajočih se pri
Zvezi, samo dvema podjetjema, se ne sme več
ponoviti.

Toda tudi drugi pogreški organizacije so
bili v starih pravilih, katere je bilo treba po-
praviti. Prvi od teh se nanaša na nezdružnost
(nestrpnost) in drugi na nadzorstvo.

Hočem obrazložiti na kratko oba slučaja:

Upravni svet (načelstvo) je regulator vsake-
ga podjetja in je v tem kot tudi v drugih po-
djetjih odgovorno za uspeh. Zveza je imela v
svojo srečo in ima še vedno v osebi g. Aloj-
zija Bajca svojega izvanrednega ravnatelja, ka-
terega jaz ne morem dovolj pohvaliti in kate-
remu sem dolžan hvalo, da mi je pomagal pri
tem, kar sem mogel dobrega storiti za Zvezo.

Ali ravnatelj ne more preprečiti dejanj oseb,
ki imajo nasprotno interese z Zvezo, v slučaju,
da so iste načelniki Zveze. Ako ne bode se-
stavljene upravni svet iz ljudi, zmognih Vas za-
stopati in braniti Vaše zadrugne interese, ne
bo mogel nikdar noben ravnatelj rešiti Zveze.

Zato boste našli pri členu 25. zadr. pravil
sledenče besedilo: »Ne morejo biti člani načel-
stva: upravitelji in vsi drugi, ki so uslužbeni
pri krajevnih kreditnih zavodih, ali ki se ude-
stvujejo v goriški provinci. Upravitelji, ravnat-
elji, prokuratorji, agenti in vsi drugi, ki na
kakšenkoli način izvršujejo posel pri zadrugah
ali tvrdkah, ki imajo za predmet nakup in raz-
prodajo kmetijskih pridelkov, s katerimi se
peča Zveza. — Nadalje vsa tista bitja in ose-

be, katere imajo pri Zvezi zapadle, toda neiz-
polnjene obveznosti ali pa so z njo v tožbi.

Nekaj besed glede nadzorstva:

Glasom prejšnjih pravil je bila ena izmed
najvažnejših poslov Zadrugne zveze perijodič-
na revizija, v smislu zakona z dne 10. junija
1903. z. z. štev. 133 ter določbe, izdane od ju-
stičnega ministrstva sporazumno z notranjim
in trgovskim ministrom z dne 29. 6. 1903.

Ako se hoče, da je nadzorstvo uspešno, ne
sme obstojati nikako razmerje med nadzoru-
jočim in nadzorovanim. To je povsem jasno.
In ako ne bi poskrbela fašistična zakonodaja,
bi morali poskrbeti mi sami za to, da zadostno
jamčimo onemu, ki nam je pomagal s tako ve-
likim kreditom.

Govoreč o nadzorstvu ali o nezdružnosti, ne
mislim na osebnosti, marveč na organizacije.

Nadzorstvo izvršeno nad Vašimi ustanova-
mi potom bitij (ente), tujim Zvezi in njenim
članicam, bode po mojem mnenju povečalo
kreditno zaupanje vlagateljev in zavoda, ki
nam je pomagal, in bo na ta način najbolj za-
ščitena tudi Vaša odgovornost.

Kot Vam znano, so podvržene Casse di Ri-
sparmio Italiane kontroli od strani ministr-
stva narodne ekonomije, katero izvršuje isto
potom svojih nepristranskih, resnih in sposob-
nih nadzornikov.

Ta način je obrodil najboljše sadove, tako
da je stanje teh naših posojilnic vredno za-
vidanja celega inozemstva.

Nad zadrugami čuva po zakonu narodno
udruženje zadrug (Ente Nazionale della Coo-
perazione). Generalni direktor nar. udruženja
zadrug mi je sporočil, da preide g. Fegic v de-
lokrog tega udruženja, in bo na ta način usta-
novljen nadzorstveni oddelek zadrug za go-
riško provinco v popolnoma neodvisnem raz-
merju do nadzorovanih udruženj.

Gospodje, prav malo Vam imam še pove-
dati. Pred kratkim je bila razpuščena tržaška
Zveza, pri kateri je bilo včlanjenih 13 poso-
jilnic tukajšnje province. Likvidator kome-
ndator odvetnik Alojz Tamaro je predlagal tem
posojilnicam upnicam Lit. 3.879.572.44 porav-
navo pod ugodnimi pogoji, katere sprejem pa
ne bi bil ugodno vplival na iste ekonomske or-
ganizacije, katere mi branimo. Predlagal sem,
naj se sprejmejo v našo Zvezo in naj se jim
prizna njihov kredit neokrnjen. Pogajanja s
Federale so dobro pričeta, nov predsednik
Zveze posl. inž. Caccese si bo štel v čast, da
jih tudi srečno konča.

Nove posojilnice se bodo morale zbrati
okrog Zveze, Vi pa iz tega, kar sem Vam po-
vedal, lahko razvidite, kako so zapletena
upravna vprašanja, s katerimi bodo imeli opravi-
la novi odborniki Zveze.

Vsled tega je potrebno, da so natančno
označene v Vaši organizaciji funkcije in odgo-
vornosti posameznih administrativnih organov,
predvsem pa ponavljanju, da se ne sme za-
menjati administrativne funkcije z nadzor-
stvenimi odnosno kontrolnimi funkcijami.

Mislim, da ne morem bolje zaključiti svoje-
ga poročila kot da Vam prečitam naslednje
pozdravno pismo poslanca Alfieri, komisar-
ja nar. udruženja zadrug (Ente nazionale della
Cooperazione) v Rimu.

Rim, 6. julija 1929., A. VII.

Gospodu prof. Likurgo Petrella,
komisarju Zadrugne Zveze v Gorici.

Prosim Vas, da izročite zadrugarjem, kateri
se bodo zbrali na občnem zboru dne 14. t. m.
pozdrav Narodnega udruženja Zadrug in cele
velike družine italijanske zadrugne organiza-
cije.

To udruženje se je vedno živo zanimalo, da

brani in reši zadrugne organizacije malih po-
sestnikov te province.

Vaše blagorodje je naprošeno, da razloži
delo, ki ga je izvršilo Narodno udruženje za
drug v korist goriški Zvezi, vsem goriškim za-
drugarjem, ki najbrže ne poznajo strukture in
organizacije našega udruženja, tudi ne vedo,
koliko ljubezni, vere in jasnih idealov je v na-
šem vsakdanjem delu za prospeh zadrugnega
gibanja.

Potrebno je, da Vaše blagorodje razloži
vzroke, ki so primorali spremeniti pravila,
vzroki, ki so vdahnjeni z željo, da se konso-
lidira in utrdi Zveza, čigar vodstvo je spreje-
lo Vaše blagorodje naravnost v pogubnem
stanju.

Želja narodnega udruženja je, da odposlan-
ci zadrug prosto izvolijo njih predstavitelje v
novi odbor Zveze, treba pa je, da imajo vedno
pred očmi, da je njihova Zveza prišla v naj-
večje težave s tem, da je bil imobiliziran nji-
hov kapital pri nekaterih v izvanredni meri fa-
voriziranih dolžnikih, in to predvsem pri Čev-
ljarski zadrugi v Mirnu in Mlekarski Zvezi.

Mislim, da bodo spoznali odposlanci zadrug
za potrebno, da se zberejo za člane načelstva
osebe, katere so popolnoma neodvisne od naj-
večjih dolžnikov.

Pozdravljam in želim vsem zadrugarjem
okrepitev in napredek njih zadrugnih organi-
zacij, za katere se bode zavod (Ente) živo za-
nimal.

S fašističnimi pozdravi

Dino Alfieri,

izvanredni komisar udruženja narod. zadr.

Gorica, 14. julija 1929.

Zaključivši svoje poročilo, je rekel: »Izra-
žam iskreno željo vsem zadrugarjem goriške
province, naj bi se njihove ustanove brzo in
solidno razvijale, za kar se bo tudi Vaša Zve-
za vedno zanimala.«

Poročilo, kateremu so prisotni sledili z živim
zanimanjem, in katero so vzeli z zadovoljstvom
na znanje, je nazadnje izzvalo ploskanje zbo-
rovalcev.

Nato preide k drugi in tretji točki dnevn-
ga reda:

Volitev treh članov načelstva in dveh članov
nadzorstva:

Po kratkem premirju je bil stavljen ta-
le predlog:

V načelstvo naj se izvolijo gg.: Julij Savelli,
župan v Šempasu, Anton Rejec, bivši župan v
Šebreljah in Alojzij Mavrič, predsednik dru-
stva kolonov v Fojani.

V nadzorstvo pa gg.: dekan Venceslav Bele
iz Kanala in Janko Vodopivec, vpokojeni šol.
voditelj v Kamnjah.

Ker se je izrazila želja, naj bi se volitve vr-
šile tajno, po listkih, so se razdelile glasovni-
ce. Skrutinatorja sta ugotovila, da so bili s par
izjemami oddani vsi glasovi za zgoraj navede-
no listo.

Komisar proglasi zgornje gospode za izvo-
ljene.

Nato predstavi prisotnim novega predsedni-
ka, uglednega našega poslanca gospoda inže-
nirja Caccese, kateremu zrazijo prisotni svoj
pozdrav.

Potem, ko se je poslalo njegovi ekscelenci
Turatiju in uglednemu poslancu Alfieriju za
njuno uspešno pomoč Zvezi pozdravne in za-
hvalne brzoglavke je zaključil komisar zboro-
vanje.

Gospod Julij Savelli, župan v Šempasu, iz-
razi v imenu prisotnih na naslov komisarja go-
spoda Licurga Petrella zahvalo za njegovo
uspešno delovanje v prilog Zveze, nakar so se
zborovalci razšli.

Valuta — tuji denar.

Dne 24. julija si dal ali dobil za:

1 dolar	19.— lir
1 angl. funt	92.74 lir
100 dinarjev	33.60 lir
100 šilingov (avstr.)	269.30 lir
100 čeških kron	56.58 lir
100 nemških mark	455.60 lir
100 švic. frankov	367.82 lir
100 franc. frankov	74.87 lir
100 belg. frankov	265.60 lir

Beneške obveznice 72.40; obveznice »Consolidato« 79.30.

Loterijske številke

dne 20. julija 1929.

Bari	38	72	80	15	20
Florenca	70	4	52	3	88
Milan	78	44	11	23	53
Neapolj	78	70	57	43	90
Palermo	59	10	37	85	56
Rim	26	3	5	84	1
Turin	36	12	45	7	49
Benetke	37	60	89	53	67

Semnji v prihodnjem tednu.

Ponedeljek 22. julija: Sežana.

Sreda 24. julija: Boljunec.

Četrtek 25. julija: Kanfanar, Gorica, Višnja.

Petek 26. julija: Divača, Bitinje.

Sobota 27. julija: Motovun.

LLOYD LATINO

IN

SOC. GEN. DI TRASPORTI
MARITTIMI A VAPORE

Agencija Gorizia, Corso Vitt. Em. 5.

Hitre vožnje v Južno Ameriko

Odhodi iz Genove:

9. avgusta 1929. s parobrodom

VALDIVIA

v Rio Janeiro in Santos L 1850

v Montevideo in Buenos Aires L 1850

19. avgusta 1929. s parobrodom

ALSINA

v Rio Janeiro in Santos L 1850

v Montevideo in Buenos Aires L 1850

Vožnja traja v Rio Janeiro 15 dni,
Santos 16 dni, Montevideo 18 in Bue-
nos Aires 19 dni.

Odlikovani zobozdravniški ambulatorij

R. BREZIGAR

sprejema

v Gorici

na TRAVNIKU 17/1.

Odgovorni urednik: dr. Engelbert Besednjak

Tiskala. Katoliška tiskarna v Gorici
Riva Piazzutta šte. 18.

Mali oglasi.

Vsaka beseda stane 50 stot., debelo tiskana 1 liro.
Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo. Če je
navedeno posebno geslo, pošljite ponudbe ali odgo-
vore v zaprtem ovitku, na katerem je navedeno geslo.

Mesarskega pomočnika, vojašine pro-
stega, vajenega tudi poljskih del, sprejme ta-
koj Franc Urbančič, Kobarid.

Ekonom, izvežban v vseh kmet. strokah,
išče službe. Naslov pove uprava lista.

Hiša z gospodarskim poslopjem z gostilni-
sko koncesijo in opravo ter trafiko je na pro-
daj v Gor. Vrtojbi št. 5. Natančni pogoji se
izvedo pri Črnetu Ivanu, istotam.

Prodaj vse mizarsko orodje. Iv. Birska,
Polje 10, Rihnenberk.

Oglase za vse italijanske, jugoslovanske,
avstrijske in druge inozemske liste sprejema
oglasni zavod G. Čehovin, Trst, Ventisette-
bre 65, Tel. 83—34. Nabira tudi oglase za »No-
vi list« in »Istarski list«.

Pohištvo nudi širom naše dežele znana
industrija pohištva, Štefan Gomišček, Solkan
280. Tu je velika izbira oprave iz trdega lesa
po najnižjih cenah. Ne zamudite prilike!

Tropinovec pristni, dobite vedno v vsaki
množini pri »Zadružni žganjekuhi« v Dorn-
bergu.

Domača vina, namizna in sortirana, od-
daja po cenah od L 2.25 naprej Kmetijsko
društvo v Vipavi (Vipacco). Podružnica v
Idriji.

Krone, srebro in zlato, kakor tudi staro
zlato kupujem vedno po najvišjih cenah. Vsa
popravila kar najhitreje. — Birmska, poročna
in krstna darila. — Moderna zlatarna, Corso
Verdi šte. 13 (Gorica, nasproti novemu Ze-
lenjadnemu trgu).

Upravo hiš v mestu in okolici sprejme po
ugodnih pogojih uprava hiš J. Čehovin, Trst,
Ventisettebre 65, Tel. 83—34.

Jakob Šuligoj, urar, zlatar in optik, Go-
rica, Gosposka ulica 19, prodaja po najnižjih
cenah.

Ljubljanski velesejm.

IV. prireditelj »Ljubljana v jeseni«
od 31. avgusta do 9. septembra 1929.

Splošni velesejm. — Posebne razstave: Polje-
delski stroji, sirarstvo in mlekarstvo, vinarstvo,
mizarstvo, radio, zdravstvo, umetnostna doma-
ča obrt, razstava plemenskih konj. Razstava
društva »Zoo«. Zadružna razstava. — Na ju-
gosl. železnicah 50%, na italijanskih 30% po-
pust. Legitimacije za poset dinarjev 30.— ali
11 lir se dobijo pri Pubblicità G. Čehovin, Trst,
viale XX Settembre 65-I Telefon N. 83-34.
Jugoslov. vizum stane samo 20 papirnatih din.

Naznanjam

vsem kmetovalcem, da mi je dospelo iz Kranjskega odlično seme za ajdo in repo
kakor tudi, da mi je dospela nova velika pošiljatev posnemalnikov znamke »Roth«,
kateri so priznani najboljši in kljub temu najcenejši.

JUST UŠAJ v GORICI

Sprejme se večje število tesačev za tesa-
nje tramov. Delo zagotovljeno za 6—8 mese-
cev. Cena po dogovoru. Zglasite se pri Josi-
pu Repiču, parna žaga, Šturje pri Ajdovščini.

Na prodaj je hiša pri Sv. Luciji 86. Več
se izve pri Petru Fortunatu v Modrejcah št. 4.
Istotam je na prodaj živina ter poljedelsko
orodje, in sicer vse, kar je last zgoraj ime-
novanega.

Nova zaloga pohištva v Gorici, via S.
Chiara št. 2. Priporoča se Franc Kancler.

Služkinjo, pošteno in marljivo, tudi za-
četnico, v starosti 15 do 18 let, sprejme maj-
hna, dobra družina v Gorici. Pišite na upravo
»Novega lista« pod geslom »služkinja«.

Grozdne mline, stiskalnice, slamorezni-
ce in vse druge kmetijske stroje svetovno zna-
ne tvrdke Mayfarth, kakor tudi dvokolesa in
šivalne stroje prodaja po zelo nizkih cenah
Franc Saunig, Gorica, via Carducci 25.

Patentirane ročne in vrtilne mlatilnice si-
stema »Leitnersohn«, ki se lahko rabijo tudi na
pogon s konjem (Göpel), prodaja Virgilio
Bombig, Piazza Vittoria, Gorica, trgovina z
železnino.

Kmečko delavska gospodarska zadruga v
Dobravljah (Ajdovščina) ima na prodaj prvo-
vstno vipavsko vino in tropinsko žganje po
zmernih cenah.

Dne 29. julija se prodaja na planini Caven
trava za košnjo. Proda se ali skupno ali po
parcelah. Prodaja se ob 1. uri popoldne na li-
cu mesta.

Čevljarski pomočnik, dobro izurjen v
gorskih kakor tudi finih čevljih, se sprejme
tako na trajno delo proti dobremu plačilu. Le
dobro izurjeni in z dobrimi spričevali naj pi-
šejo na Zdravje Matija, Bovec (Plezzo).

Zahvala

Tem potom se javno zahvaljujem
ugl. zavarovalni družbi »LA FONDIA-
RIA« in njenemu glavnemu zastop-
niku g. Drag. Starcu iz Barkovelj, za
točno in hitro mi izplačano odškod-
nino za govejo živino, katero je ubila
strela. — Ker je družba vestna in so-
lidna, jo priporočam vsem posest-
nikom.

Zavadlal Franc,

Vel. Dol 68 pri Komnu.

NOVA

GORICA, Koren (Piazza E. d'Amicis) šte. 1
trgovina čevljev domačega in tvorniškega izdelka
najrazličnejših vrst

Trpežno blago po najnižjih cenah. Prepričajte se sami! **GREGORIČ & URŠIČ**

NOVI list

1929 C 134/1929

070(450.36=163.6)